

*Het hoofd van
Ibn Hazm*

Fenneke Wekker, 2003

Het hoofd van Ibn Hazm

Een Noord Nederlands Toneel-productie

Première oktober 2004

Verkadefabriek, Den Bosch

*Onderdeel van reizend festival **Cordoba!***

Regie: Floris van Delft

Spel: Niels Croiset

Marle Brouwer

Rogier in 't Hout

Nico v.d. Knaap

Minke Kruyver

Mirjam Midderham

Wolter Muller

Loek Peters

Waldemar Torenstra

Martijn van Veen

Yorick Zwart

1.

*Een leeg toneel, voorzien van pilaren met Arabische bogen (de ontvangstzaal van de Khalief).
Een Arabische man van rond de veertig komt op, in traditioneel Arabisch vizierkostuum.*

Vizier: (tegen het publiek) Een ogenblik nog, ik smeed u.

Hij gaat af.

Pauze.

Komt weer op.

Vizier: (tegen het publiek) Edelachtbare,
Hoogste der Aarde,
mijn zoon kan hier nu werkelijk ieder moment zijn.
Ik verzeker u, nooit zal dit meer voorkomen.
Hij is, hoe zal ik het noemen, jong en onstuimig.
Het hart op de juiste plaats, maar nog onvoldoende doordrongen van uw
oneindige macht en goedheid!
Mijn Khalief, het hoofd van mijn zoon zal u door mij persoonlijk worden
overhandigd, Allah de Almachtige is mijn getuige,
wanneer hij het zich nog eenmaal permitteert uwe Hoogheid in verlegenheid te
brengen en uw kostbare tijd te verdoen!
Vergeef het mij en mijn bloed dat het door traagheid getergd wordt.
Ik smeed het u.

Een jonge blanke slavin, Nu'm, komt zachtjes op.

Nu'm: Vizier. Uw zoon is gearriveerd.

Vizier: Maar laat hem dan toch binnen!!

Ze haalt hem op.

Nu'm: (tegen publiek) Mijn Khalief?
De dichter Abu Muhammed Ali ibn Ahmad ibn Sa'id ibn Hazm.

Ibn Hazm: Ibn Hazm. Noemt u mij toch gewoon Ibn Hazm.

Nu'm af.

Vizier: Ali ibn Hazm! Zwijgen is gepast.
En een diep, schuld bewust neerbuigen.

Ibn Hazm maakt een diepe buiging voor het publiek.

Ibn Hazm: (tegen publiek) Vergeef het mij, Uwe Grootheid.
Mijn voeten gehoorzaamden mij niet.
Ik liep langs de moskee en spoorde ze aan haast te maken,
maar de geur van mirre en rozemarijn weerhield hen ervan nog langer naar mij
te luisteren.

Ik heb mijn zweep moeten gebruiken, maar nog negeerden ze mij!
Pas toen de vrouwen, die deze heerlijke geuren verkochten, uit hun voetveld
waren verdwenen, kon ik mijn reis hervatten.
Vergeef het hen, Khalief!
Mijn voeten zijn mij dierbaar.
Zonder hen zouden mijn tochten heel wat minder aangenaam zijn.
Spaar hen, ik smeed het u.
Zij zijn mij lief en kunnen wellicht ook u van dienst zijn.

Hij kijkt een ogenblik afwachtend het publiek in.

Vizier: Uw stilzwijgen is instemmen.
Oh Khalief, Uw Wijsheid is Groot, Uw Goedheid oneindig.
Allah zij geprezen!
Dank u! Dank u!

Er stormt een derde Arabier, van rond de veertig, de zaal in. Hij is zeer rijkelijk uitgedost, duidelijk een belangrijk man.

Al-Mansur: (ziet Ibn Hazm) Aha, wie hebben wij hier!

Vizier: (buigt) Al-Mansur.

Al-Mansur: (tegen vizier) Dus het is uw zoon gelukt de paleisstad te vinden.
Zijn hoofd zal vanmiddag nog prijken op de stadsmuur!
Soldaten!!

Vizier: Nee!

Er komen direct drie soldaten het toneel op gedenderd.

Al-Mansur: Neem hem mee!

Zij nemen Ibn Hazm in de houdgreep en voeren hem af. Zijn vader, de vizier zegt niets, blijft verbouwereerd achter.

Al-Mansur: (Tegen het publiek)
U had deze jongeman willen sparen?
U bent te goed.
Dit soort individuen zijn de ondergang van ons rijk.
Het zal uw jeugd zijn, die nog niet in staat is goed van slecht te onderscheiden,
maar deze man was slecht.
Hij liet u wachten. Hij stelde zijn eigen belang boven het uwe.
Begrijpt u dat?
Ziet u hoe, in het belang van úw land, uw Kalifaat, hoe noodzakelijk het is om
streng te zijn? Om uw macht te doen gelden? Om zo nu en dan een voorbeeld
te stellen? Dit land zou veranderen in een chaos, wanneer wij dit soort
elementen de vrije hand zouden laten.
Maar dat begrijpt u wel.
U bent intelligent. U leert snel.

Dus! Wat doen wij met zijn vader, de vizier?
Zijn hoofd naast dat van zijn zoon? Hij die de vijand voedt en onderdak biedt,
is de vijand.
Of hem sparen? Het is een goede vizier.

Vizier: (tegen publiek) Sahib Al-Mansur heeft gelijk, ik heb mijn zoon gevoed en onderdak geboden. Maar het is nooit zeker geweest dat hij ook werkelijk mijn zoon was. Ik heb hem slechts grootgebracht uit liefde voor mijn vrouw!

Al-Mansur: Zwijg!
Korte pauze, Al-Mansur kijkt indringend naar publiek.
(tegen publiek) Ik zie u denken.
Afwegen; Doden wij de vizier, of niet...
Maar uw ogen staan te zacht.
Korte pauze.
Vooruit dan, één keer uw zin.
Vizier, namens de Khalief besluit ik dat u zult leven.
Maar uw handen zullen het zwaard heffen, dat de nek van uw zoon doorklieft.
Het zullen uw handen zijn, die zijn hoofd bijzetten op de stadsmuur. De precieze plek zal u door mijn soldaten gewezen worden.
Soldaten!

2.

De drie soldaten komen weer binnen, ditmaal vergezeld door een duidelijk belangrijke, blanke dame van rond de dertig, en de blanke slavin. In de volgende scène blijven de vizier, de soldaten en Nu'm aanwezig.
Nu'm toont zich, gedurende de scène, opvallend geïnteresseerd.

Al-Mansur: Subh?

Subh: Al-Mansur!
(tegen het publiek) Vergeef mij, Khalief, dat ik zo onbesuisd uw zaal betreed.
De situatie gebiedt mij echter snel te handelen.
Wie was die jongeman die zojuist werd weggeleid?
Wie was dat?!

Al-Mansur: De vijand.

Subh: Het is een dichter. Hij maakte ooit een Minnelied op mijn lijf geschreven.

Al-Mansur: Des te meer reden om hem zo snel mogelijk van zijn verziekte hoofd te ontdoen!

Subh: Is mijn lijf dan geen reden om een hoofd in vuur en vlam te zetten?

Al-Mansur: Alleen het mijne is voldoende! Iedere andere geest die zich aan mijn geliefde laaft verdient de dood.

Subh: Goed, dood mij dan. Want wie anders laaft zich meer aan het genot, dat u in mijn lichaam opwekt, dan ikzelf? Wie anders voelt de tinteling van uw

strelingen beter? Wie geniet er meer van uw beroering van mijn borsten dan de draagster ervan? U zult nooit de enige zijn die zich aan uw geliefde laaft. Niet zolang ik mijn lijf bezit!

Korte pauze.

(tegen het publiek) Mijn zoon, waarom liet u hem komen, deze dichter?
Om uw geest te verheffen, nietwaar?
Hoe kan hij uw geest verheffen zonder hoofd?
Denk na, mijn zoon. Een dichter laat zich niet dwingen.
Dat hij laat was, bevestigt slechts zijn grootheid.
Laat hem leven. Schenk hem zijn hoofd.
Kijk, ik kniel voor u.
Mijn Khalief, ik kniel voor u en vraag u, niet voor mijzelf! maar voor de ontwikkeling van úw geest, spaar de dichter en geef hem een aanstelling binnen het paleis.
U bent jong. Amper elf jaar geleden lag u als zuigeling op mijn buik.
Zou ik dan niet weten, wat u nodig heeft?
Zou ik niet zien, dat u eenzaam bent?
Wijlen uw vader, God hebbe zijn ziel, zou geheel met mij instemmen;
De dichter kan een vriend voor u zijn.
Hij kan u troosten met mooie woorden, uw stemming verbeteren, u tot rijkere gedachten brengen.
Hij zal ervoor zorgen, zoals iedere bladzijde van de Koran ons gebiedt, dat u leert denken voor uzelf!

Al-Mansur: Hij is hier te jong voor, Subh.

Subh: Dat ben ik niet met u eens!
Zeg mij, Al-Mansur, wat moet ik doen om de dichter te laten leven?!

Al-Mansur: Subh, ik smeed u, beheers uzelf.
De dichter mág blijven leven!
Er is slechts één voorwaarde;
Hij mag geen glimp van u ontwaren.
Zelfs het zien van de zoom van uw rok, is voor hem fataal.

Subh: Al-Mansur...

Al-Mansur: Eén blik van hem op u gericht,
één uitgewisseld woord tussen u beiden
en het hoofd van Ibn Hazm is voor mij!
Begrijpt u dat?!

Subh: Ik begrijp u volkomen, mijn liefste.
Ik beloof u, Ibn Hazm en ik zullen elkaar nooit ontmoeten.
Laat hem vrij.

Korte stilte.

Al-Mansur: (roept naar achteren) Laat de dichter vrij!

Vizier: Mijn dank is groot, Sahib! Oneindig! Ik dank Allah op mijn knieën...

Al-Mansur: Sta op!

Vizier: Pardon, ik dank Allah op mijn..op mijn... dat ik u mijn Sahib mag noemen, en dat ik u dienen mag tot het eind mijner tijden.
Mijn zoon is een geval apart, ziet u.
Hij weet de mensen aan zich te binden. Ik bijvoorbeeld, ondanks dat het mijn zoon niet is!, ben ik tóch van hem gaan houden.

Al-Mansur: Soldaten!! Het hoofd van de vizier voor dat van zijn zoon! Voer hem af!

Vizier: Wat?!

De soldaten grijpen de vizier. De rest kijkt toe.

Al-Mansur: En leg zijn hoofd op het plein! De honden zijn uitgehongerd.

Vizier: Nee!! Sahib! Spaar mij!! NEEEEE!!!

De soldaten nemen de vizier mee af.

3.

Subh: Het was een goede vizier, Al-Mansur.

Al-Mansur: Ik neem een nieuwe.
(Tegen publiek) Als u mij nu wilt verontschuldigen.
Er zijn staatszaken van belang.
Subh, gaat u mee?

Subh: Even een moment alleen met mijn zoon.
Nu'm, vergezel mijn man.

Nu'm: Zoals u wenst.

Al-Mansur en de Nu'm af.

Subh: (tegen het publiek) Mijn zoon?
U ziet bleek.
Wat is het toch dat uw hart zo bezwaard?
Ziet u de dingen wellicht, zoals ik ze zie?
Ziet u ook dat er dingen zijn veranderd, sinds de dood van uw vader?
Ik mag het niet vragen, tot uw zestiende behoort de macht aan Al-Mansur, maar ik smeeek u, groei op.
Wordt ouder dan u bent, groei sneller dan u kunt.
Ons Kalifaat is sterk, Córdoba de machtigste stad van het land. Maar het behoort aan ú!
Geen Al-Mansur heeft het recht zich dit toe te eigenen. Te regeren als was het zijn eigendom.

Mijn Khalief, met het hart van uw vader en de wijsheid van uw voorgeslacht,
neem terug wat van ons was!

Korte pauze.

U zwijgt.

Mijn lieve zoon, waarom praat u niet met mij?

Sinds de dood van uw vader is het stil, lijkt uw tong opgedroogd, uw keel
dichtgeknepen.

Ik vraag u, maak van mij geen schuldige. Ik had hem net zo lief als u hem had.

En net zo lief... heb ik zijn evenbeeld, al is het nog jong en ongevormd.

Al is het ongepolijst en wellicht koppig.

...

Dit land verlangt naar u. Ik smEEK u, praat. Denk!

...

Ik zal zorgen dat de dichter bij u komt.

Misschien dat zĳn ideeën u kunnen aansporen.

Ze draait zich resoluut om en gaat af.

4.

Amir en Nu'm op.

Amir: Wat was er zo belangrijk, Nu'm?

Nu'm: Ik heb informatie, heer, waarvan ik denk dat u het op prijs zult stellen die te
kennen.

Amir: Spreek op.

Nu'm: De zoon van de vizier, Ibn Hazm, heeft de Kalief laten wachten en nog leeft
hij.

Amir: Zo.

Nu'm: Daarbij, en huil nu niet Amir, schijnt hij een Minnelied te hebben geschreven
op Subh...

Amir: Een Minnelied, zoals ook Ahmad voor haar schreef?

Nu'm: Maar hij is niet onthoofd.

Amir: Aaah!

Nu'm: Probeer niet te huilen, Amir...

Amir: Mijn hart is zwak, Nu'm. Onrecht verdraagt het niet.

Nu'm: (teder) Dat weet ik.

Amir: Ahmad is dood en deze dichter leeft, terwijl beiden schuldig zijn aan het zelfde vergrijp!

Nu'm: Subh heeft zelfs voor zijn leven gepleit.

Amir: Nee...
Oh, Nu'm.
(Hij valt tegen de borst van Nu'm, Nu'm streelt hem teder)
Hoe wreken we Ahmad, Nu'm? Hoe wreken we hem..?

Nu'm: De dichter mag Subh niet onder ogen komen, Amir.

Amir: (plotseling alert) Waar doel je op?

Nu'm: Indien dat toch gebeurt, is zijn hoofd voor Al-Mansur.

Amir: Dat is belangrijke informatie, Nu'm.

Nu'm: Ik wilde u die niet onthouden

Amir: Wacht! Daar is hij. Verberg u!

Amir en Nu'm verbergen zich achter een pilaar.

5.

Ibn Hazm komt op.

Ibn Hazm: (tegen het publiek) Mijn Khalief?
Ik ben gesommeerd u te bezoeken.
U wilt van mijn diensten gebruik maken, maar...Mijn Khalief, ik zeg u vaarwel.
Het bericht van de onthoofding van mijn vader is mij zojuist ter ore gekomen,
en het lijkt mij beter mij niet meer aan uw hof te vertonen.
Mijn vader was een goed mens!
Maar u weet, tegenwoordig geldt, wie het leven moe is moet óf met een
ondeugdelijk schip de zee bevaren, of gaan werken voor koningen.
Ik ben nog niet moe.
Ik dank u. Vaarwel.

Amir laat zich zien. Hij wordt vergezeld door de jonge blanke slavin.

Amir: Ibn Hazm!

Ibn hazm: Ken ik u?

Amir: Vanzelfsprekend!
Onze vaders werkten beiden voor de Khalief.

Ibn Hazm: Het spijt me, ik heb u nooit eerder gezien.

Amir: Abu Amir ibn abi Amir.

Het spijt mij van uw vader.

Ibn Hazm: Is uw vader ook...?

Amir: Oh nee! Nee. Nee, zo bruut onthoofd worden, dat is toch wel een gave. Mijn vader zou zoiets niet overkomen.

Ibn Hazm: Wat bedoelt u?!

Amir: Er wordt in de gangen lustig verteld over uw wonderbaarlijke vrijlating.

Ibn Hazm: U had het over mijn vader.

Amir: U heeft de Khalief laten wachten en toch leeft u nog. Dat ís wonderbaarlijk of vergis ik mij?

Ibn Hazm: Dat schijnt het helaas te zijn.

Amir: (tegen publiek) Mijn Khalief, weet deze man dat het uw moeder zelf was die voor zijn leven heeft gepleit, als was het haar eigen?

Ibn Hazm: Subh?

Korte pauze.

Amir: Is het waar dat u een Minnelied voor haar schreef?

Ibn Hazm: Pardon?
Van wie heeft u deze informatie?

Amir: Ah! Dus het was geheim! Een geheime liefde. En nog wel met de vrouw van Al Mansur... U durft.

Ibn Hazm: Ik ben vrij mijn diepste gevoelens toe te vertrouwen aan het papier. Dat dit in de openbaarheid kwam, was allerminst mijn bedoeling.

Amir: Maar Subh kent het lied!

Ibn Hazm: Ik heb het haar laten bezorgen, slechts om haar mede te delen wat ik voel. Zo een intelligente vrouw zou mijns inziens een dergelijke dichterlijke uiting op waarde weten te schatten. Ik heb nooit enige poging gedaan haar werkelijk te ontmoeten en heb ook nooit een reactie verwacht, of gekregen.

Amir: Mijn vriend Ahmad ibn Mughith...Kent u hem?

Ibn Hazm: Nee. Het spijt me.

Amir: Dat spijt mij inderdaad voor u.
Ahmad is ter dood gebracht en zijn gehele familie is uitgeroeid, enkel omwille van een Minnelied dat hij schreef op Subh.

Wij waren vrienden.

Ibn Hazm: Wat vreselijk.

Amir: Vrienden.
Dat waren wij.
Vrienden.

Ibn Hazm: Dat zei u.

Amir: Zijn hoofd is afgehakt en naar zijn familie gestuurd, met een persoonlijke groet van Subh.

Ibn Hazm: Een brief door Subh zelf geschreven?

Amir: Die nacht zijn zijn ouders en zijn drie broers in hun slaap overvallen en als varkens afgeslacht!

Ibn Hazm: Dat spijt me werkelijk.
Vergeet u niet waar u bent...

Amir: (Kijkt verschrikt het publiek in)
En terecht natuurlijk! Een ieder die zich dit soort vrijheden permitteert dient te worden gestraft. En dat meen ik, zonder uitzondering!
Maar in uw geval lijkt het Minnelied Subh te zijn bevallen.

Ibn Hazm: Het spijt me voor uw vriend.

Amir: Subh is een mooie vrouw, vindt u niet?

Ibn Hazm: Zeker.

Amir: Ook al is ze blond.

Ibn Hazm: Ja!
Maar u weet als het hart eenmaal voor een geliefde geopend is, dan worden zelfs haar slechtste eigenschappen wonderschoon.
Een vriend van mij, bijvoorbeeld, werd hartstochtelijk verliefd op een vrouw zonder oren. Werkelijk, haar oren waren minuscuul, nauwelijks van het hoofd te onderscheiden. Sindsdien ziet hij kleine oren als teken van schoonheid.
Vrouwen mét oren wekken enkel walging in hem op. Wonderbaarlijk, vindt u niet? En mijn vader..., God hebbe zijn ziel, had het hetzelfde als ik; Altijd koos hij blond. Dat mijn moeder donker was, God hebbe haar ziel, heeft zij haar hele leven moeten bezuren.

Korte pauze.

Amir: Dan zal deze slavin u zeker ook bevallen?

Ibn Hazm: Goedemiddag.

Nu'm: Goedemiddag.

Amir: U weet dat zij eigendom is van Al-Mansur?

Ibn Hazm: Vanzelfsprekend.

Amir: Dan zou ik mijn ogen maar niet te lang op haar laten rusten, als ik u was!

Ibn Hazm: Vanzelfsprekend.

Korte pauze.

Amir: Dus wat gaat u doen met Subh?
Geen dank is groot genoeg, naar mijn mening.
U heeft haar toch wel overstelpt met dankbetuigingen?

Ibn Hazm: Oh nee! Ik heb zojuist van ú vernomen dat zij het was, wiens tong mij heeft vrijgepleit.

Amir: Dan zou ik mij haasten, als ik u was. Wellicht interpreteert zij uw stilzwijgen als ondankbaarheid en besluit zij uw vrijlating te herroepen.

Ibn Hazm: Dat zal toch niet?

Amir: U weet hoe vrouwen zijn. Zo driftig als zij het ene moment het één bepleiten, zo overtuigend bevechten zij het volgende moment het andere.

Ibn Hazm: Het leek mij beter, dit hof zo spoedig mogelijk te verlaten om mijzelf niet opnieuw in gevaar te brengen.

Amir: En zo de schenkster van uw leven beledigen?
U denkt dat u daarmee niet méér gevaar loopt?

Ibn Hazm: Daar zegt u iets.
...
Waar zou ik haar kunnen vinden?

Amir: Waar is uw dame op dit moment?

Nu'm: Zij kan ieder moment hier zijn. Ze heeft zodadelijk een bespreking met haar man.

Ibn Hazm: Oh nee! Zolang zij in de buurt is van Al-Mansur, kan ik haar onmogelijk onder ogen komen!

Amir: Juist in aanwezigheid van Al-Mansur! Zij is zijn vrouw, zijn geliefde! Zou hij het niet op prijs stellen, als zijn vrouw naar behoren bedankt en geprezen wordt? Kniel neer, pak haar enkels, kus haar voeten.

Ibn Hazm: Oh nee. Heer, werkelijk, dit lijkt mij geen goed plan. Eén misstap en mijn hoofd is te zien voor iedere voorbijganger.

Amir: Van een misstap zal juist geen sprake zijn als u haar aanspreekt! De vrouw des huizes ontwijken, dát noem ik een grove fout! Als rechtgeaard onderdaan, als onverdacht burger, zou ik haar steeds opzoeken, waar zij ook gaat. Ik zou haar én haar echtgenoot laten zien, dat ik hun heerschappij waard ben.

Ibn Hazm: Mijn heerser is de Khalief.

Amir: En dat u zijn moeder veracht en beledigt, vindt u geen bezwaar?

Ibn Hazm: Ik veracht Subh niet...

Amir: Dan weet u wat u te doen staat.

Korte pauze.

Ibn Hazm: Laat mij... een moment tot mijzelf komen.
Ik moet nadenken over alle...wijze woorden die u gesproken heeft.
Hoewel ik u inschat als een betrouwbaar persoon, uitsluitend gericht op het voorkomen van nóg een tragedie, zoals bij uw vriend...

Amir: Ahmad.

Ibn Hazm: Ahmad ibn...

Amir: Mughith.

Ibn Hazm: Ahmad ibn Mughith. Juist.
Ondanks dat, twijfel ik nog enigszins aan de veiligheid van het hele idee.
Als u mij nu wilt verontschuldigen.
Een wandeling in de tuin zal mij goed doen.
Dank u.

Ibn Hazm gaat af.

Amir: (tegen Nu'm) Wat krijgt u van mij?

Nu'm: Niets, Amir.
Slechts een kus.

Amir: Een kus?

Nu'm: Voor de informatie die ik u gegeven heb.

Amir: Een kus voor uw trouw aan mij.

*Amir kust haar kort.
Nu'm is er vol van.*

Amir: (tegen het publiek)
Ssst...
Goed zo.
U bent een grote jongen.
Mijn Khalief. (buigt)

*Hij gaat af, met de slavin vlak achter zich.
Korte pauze. Dan komen Al-Mansur en Subh op.*

6.

Subh: Liefste! Als er rumoer is onder de soldaten, dan dient u dat zo snel mogelijk de kop in te drukken! Dat ik nu degene ben die dat moet zeggen!

Al-Mansur: Vanzelfsprekend! De eerste soldaten zijn ook al opgehangen. Sinds vanmorgen slepen mijn beulen ze af en aan.

Subh: (tegen het publiek) Goedemiddag, mijn Khalief. Op deze mooie dag groet ik u wederom.
Bent u al buiten geweest?
Is de dichter u reeds komen bezoeken? Heeft u met hem gesproken?
Waarom maakt u samen geen wandeling door de tuinen, dan kunt u praten over de dingen die u bezighouden. Dan kunt u samen luisteren naar het gezang van de krekels en u verwonderen over de amandelbomen, die nu zo prachtig in bloei staan...

Al-Mansur: (tegen het publiek) Vergeeft u mij, Khalief.
Het zijn de Berbers, Subh, die mij zorgen baren. Zij vinden steeds meer steun bij de andere slaven.
Dat het nu de Arabieren zelf moeten zijn, waaraan dit Kalifaat ten onder gaat!

Subh: Het zij geen Arabieren, het zijn Berbers, daar zit uw denkfout.

Al-Mansur: Als de Berbers zo weinig geven om een Arabisch leider, dan zal het hen ook niet veel moeite kosten zich aan te sluiten bij de Christenen uit het Noorden! Ze rukken op, Subh. Ze zullen over niet al te lange tijd hier zijn. En dan? Zijn wij daar tegen bestand?

Subh: Die Christenen komen onze stad niet in, zij komen onze poort niet door. De muren zijn sterk, de vesting onneembaar. Wie kan hier binnenkomen, zonder onze uitzonderlijke toestemming?

Al-Mansur: Niemand.
Tenzij er hulp is van binnenuit...

Subh: Maar de opstandige slaven worden allen gedood. En verder? Loopt er hier iemand rond, wiens achtergrond wij niet tot in detail kennen? Iemand die wij niet volledig kunnen vertrouwen?

Al-Mansur: Ja.

Subh: Wie?! Noem een naam!

Al-Mansur: Die dichter. Ibn Hazm.

Subh: Maar dat is de zoon van uw vizier!

Al-Mansur: Wijlen.

Subh: Wijlen uw vizier! Hij komt uit een goed nest. Dat weet u, dat weet ik. Beloofd u mij, dat u geen verdenking op hem zult laden.
Ik verzeker u, de vijand is minder groot, dan het spook in uw hoofd.
Kom laat mij het kussen, laat mij uw hoofd kussen, opdat het rust vindt.
Ze pakt teder zijn hoofd en kust het.
U laat deze week al onze soldaten ophangen en we nemen gewoon nieuwe. We laten de nieuwen allemaal, stuk voor stuk, doorlichten en zodra er maar enig wantrouwen onzerzijds bestaat, gaan de hoofden eraf.
Goed? We doen het op uw manier.
Kijk me eens aan. Goed?
Al-Mansur, u bent een goede Sahib. U bestuurt dit land voortreffelijk.
Mijn man, God hebbe zijn ziel, zou zeer verheugd zijn met de manier waarop u uw taak vervult.

Al-Mansur: Waarom komen ze bij mij dan in opstand?! Ten tijde van uw man, was er geen slaaf die mopperde, geen soldaat die zeurde over zijn rechten.

Subh: Vergeet u wie u bent?! Mijn man was de Grote Khalief! Zijn macht was hem door Allah zélf gegeven. Alleen zijn aanwezigheid al deed zijn onderdanen huiveren. Een minister dient zich niet met de Hoogste der aarde te vergelijken!

Al-Mansur: Vergeeft u mij.

Subh: Dat hij u, op zijn sterfbed, heeft aangesteld als vertegenwoordiger van zijn zoon, dat hij u míj als echtgenote heeft geschonken, zou u moeten vervullen van trots en zelfvertrouwen. Geen burger heeft de positie van Khalief zo dicht benaderd als u. En dat voorrecht, mijn lief, heeft u slechts aan u zelf te danken.

Al-Mansur: U bent goed voor mij.

Subh: Zolang mijn zoon nog niet in staat is dit Kalifaat te besturen hebben wij u nodig. Begrijpt u dat? Wanneer u twijfelt en vreemde bokkensprongen maakt, dan zijn wij allen verloren. Bestuur dit land met vaste hand, geef opstandigheid geen ruimte. Dan zult u zien dat geen slaaf meer zucht en uw soldaten harder lopen dan voorheen.

Al-Mansur: U heeft volkomen gelijk. Vanzelfsprekend. Volkomen gelijk.
Maar als ik ú mijn zwakheden niet mag tonen, aan wie dan wel?
Wie anders weet van mijn doorwaakte nachten? Wie anders dan u, begrijpt hoe kwetsbaar mijn positie is. Iedere minister aan dit hof aast op mijn aanstelling, op mijn macht...op u.

Subh: Daarop azen zij voor niets.

Al-Mansur: U alleen deelt de zorgen van dit rijk in dezelfde mate als ik. Denkt u werkelijk dat het een slaaf iets kan schelen, of onze stad bestuurd wordt door een Christen of een Arabier? Denkt u werkelijk dat er één onderdaan is die beseft wat wij voor dit land gedaan hebben? Als die Christelijke analfabeten ooit ons Kalifaat omver werpen, zal men dat slaafs accepteren. Dit land zou in staat van achterlijkheid vervallen, en het volk zou er nog bij juichen ook!

Subh: Ze weten niet beter. Als er onvrede is, loopt men mee met de meute.

Al-Mansur: Maar als ze niet beseffen wie de vijand is, dan zullen we hen met geweld moeten dwingen het juiste standpunt in te nemen!
Ik streef naar vooruitgang, vooruitgang voor het gehele volk.

Subh: En dat siert u.

Al-Mansur: En alleen ú begrijpt mij daarin.

Subh: Evenals mijn zoon.
(tegen publiek) Nietwaar, mijn liefste Khalief? U ziet toch ook wat uw vader en zijn vader en diens vader, voor dit land gedaan hebben? Welk groot goed wij dienen te behouden?

Al-Mansur: Schat u hem niet te hoog in, Subh. Hij doet zijn uiterste best, maar zijn hersenen zijn nog niet volledig gerijpt.

Subh: Dat ben ik niet met u eens!

De blanke slavin komt op.

Nu'm: Uwe Hoogheid?

Subh: Waarom stoort je, Nu'm!?

Nu'm: Vergeeft u mij. De heer Ibn Hazm wil u spreken. Het duldt geen uitstel, zegt hij.

Al-Mansur: Ibn Hazm. Die dichter?! Waarom zou hij u willen spreken?!

Subh: Zeg hem, dat ik er niet ben!

Al-Mansur: (tegen slavin) Welk onderwerp is zo belangrijk dat het geen uitstel duldt?

Nu'm: Ik weet het niet. Ik weet het werkelijk niet, mijn heer.

Al-Mansur: Is het een onderwerp, dat door mijn vrouw en deze jongeman al eerder is ingezet en dat hij nu verder wil uitdiepen?

Subh: Nee! Mijn liefste, ik heb hem nooit gesproken. Laat uw geest niet door hersenspinsels verwarren.

Al-Mansur: Ik heb u gezegd dat hij geen glimp van u mag opvangen, maar hij laat er geen gras over groeien!

Subh: Nu'm, zeg Ibn Hazm dat hij een ogenblik wacht, dat ik er niet ben en er ook niet zal zijn, maar dat hij slechts de zaal kan betreden om met mijn zóón te spreken.

Ik ben niet geïnteresseerd in zijn boodschap, (tegen Al-Mansur) mijn liefste, maar mijn zóón heeft hem nodig.

(Tegen Nu'm) De Khalief zal zijn ideeën zeer op prijs stellen.

...

Evenals ikzelf.

Nu'm: Zoals u wenst.

Nu'm wil afgaan.

Al-Mansur: Wacht!

Subh, laat mij met uw zoon praten.

Als de Khalief ideeën nodig heeft, waar hebben we die dichter dan voor nodig?

We wéten niet wat hij denkt.

(tegen het publiek)

Zegt u het maar, Khalief, wat wilt u weten?

Ik kan u alles vertellen over mijzelf.

Roept u maar! Waar zal ik beginnen?

Subh: Nee! Mijn zoon heeft ú niet nodig...

Al-Mansur: Pardon?

Subh: Hij heeft iemand nodig die in staat is naar hem te luisteren...met liefde.

Al-Mansur: Liefde kweekt geen sterke geesten.

Subh: Die mening deel ik niet!

Al-Mansur: Dan neemt uzelf die taak op u, maar Ibn Hazm laten we erbuiten!

Korte pauze.

Subh: Ik zou die taak graag op mij nemen, maar... mijn zoon praat niet met mij.

(tegen het publiek) Mijn liefste zoon.

Praat met mij.

Korte pauze.

Nu'm: Mevrouw? Wat kan ik de heer Ibn Hazm zeggen?

Subh: Dat hij mijn enige hoop is...

Korte pauze.

Nu'm: Zoals u wenst.

Nu'm af.

Subh: Mijn echtgenoot, wij gaan. Stuur een straf-expeditie richting Noorden, om die Christenen af te schrikken.
Schaf uzelf spoedig een nieuwe vizier aan.
En, (roept naar achteren) Kofi!?

Korte pauze.

Waar is die neger?
Kofi!!

Een zwarte slaaf komt op rennen.

Kofi: Wat wenst u, mevrouw?

Subh: Ren naar mijn lieve zwager in Toledo, en vraag hem om duizend nieuwe, betrouwbare soldaten. Er is haast bij!

Kofi: Toledo is ver, mevrouw.

Subh: Dat hoeft je mij niet te vertellen!
Rennen, rennen, rennen jij!

Kofi: Zoals u wenst, mevrouw.

Kofi rent af. Subh kijkt hem na.

Subh: Hij wordt ook opstandig.

Al-Mansur: In Rome gebruiken ze al duiven.

Subh: Duiven?

Al-Mansur: Voor de post.

Subh: En de pakjes? Wie brengt de pakjes dan?

Al-Mansur: De negers brengen natuurlijk de pakjes rond. Dat zal altijd zo blijven.
Daar kun je geen duif voor gebruiken.

Subh: Ik zal er eens over nadenken.
Mijn liefste, mag ik nu uw hand? De dichter kan elk moment de zaal betreden.

Al-Mansur: Een ogenblik nog, ik kom eraan.

Korte pauze.

Subh: Zoals u wenst.

Subh af.

Al-Mansur kijkt dreigend de zaal in.

Al-Mansur: Ik hoop voor u, dat die dichter de juiste invloed op u heeft. Want met opstandigheid op uw niveau, weet ik ook wel raad.

Hij wil aflopen.

Keert zich plotseling om.

Al-Mansur: Zei u iets?

Korte pauze, waarin hij het publiek indringend observeert.

Het zijn uw ogen.

Ze staan te open. Ik zie het wel, ik kijk dwars door u heen.

Subh op.

Subh: Mijn liefste, komt u?

Al-Mansur: Ik kom, Subh, ik kom.

Uwe Hoogheid (Hij buigt).

Subh en Al-Mansur af.

Korte pauze.

7.

Ibn Hazm en Nu'm op.

Nu'm: (tegen het publiek) Mijn Khalief, de Heer Ibn Hazm.

Ibn Hazm: Maar waar is zijn moeder?

Nu'm: Ze was niet geïnteresseerd in uw boodschap, zei ze. U bent slechts welkom als u haar zoon onderhoudt.

Ibn Hazm: Heb ik haar ontrief? Vertoonde ze sporen van woede over het feit dat ik niet eerder heb getracht haar te bedanken?

Nu'm: Ik weet het werkelijk niet, Heer.

Ze maakte wel, bij het horen van uw naam, een geagiteerde indruk. Evenals haar man, Al-Mansur.

Ibn Hazm: Oh, bij Allah! Denkt u niet dat mijn onattentheid daarmee iets van doen heeft?

Nu'm: Dat weet ik niet, Heer. Vergeeft u mij.

Ibn Hazm: En wat is nu precies, wat uw dame van mij verwacht?

Nu'm: Dat u met haar zoon praat.
Én naar hem luistert. Met liefde.

Ibn Hazm: Zei ze dat?
Met liefde?

Nu'm: Dat zei ze.

Ibn Hazm: Kwamen die woorden uit haar mond?

Nu'm: Ja, mijnheer.

Ibn Hazm: ...
Hoe vormden haar lippen zich om die woorden: "met liefde"?

Nu'm: Pardon?

Ibn Hazm: ...
Vergeeft u mij...
Waarover zal ik praten met de Khalief. Koesterde zij een speciale voorkeur?

Nu'm: Gewoon praten.
Ik geloof dat ze hoopt dat u hem weer een beetje...actiever krijgt.

Ibn Hazm: Is dat haar wens?

Nu'm: Ja, Mijnheer.

Korte pauze.

Ibn Hazm: Akkoord. Zeg haar dat ik mijn uiterste best zal doen, haar...en haar zoon van dienst te zijn.
Met liefde.
Wilt u dat zeggen?
Met liefde.
Dank u wel. U kunt gaan.

Nu'm: Zoals u wenst.

Nu'm af.

8.

Ibn Hazm: (tegen publiek) Goedemiddag, Mijn Khalief.
Het Lot heeft mij hier gehouden en beschikt dat ik toch voor u zal werken, mijn koning. Ik bid voor een goede afloop.

Korte pauze.

Hoe maakt u het, mijn vorst?

...

De dood van een vader zal zeker bij een jong mens als u, diepe sporen nalaten. Is dat wat u zo somber maakt?

...

Weet u, drie jaar geleden overleed mijn moeder, God hebbe haar ziel, en sindsdien kent mijn leven geen vreugde meer. Ik zie het aardse bestaan slechts als een beproeving. En ook al denk ik nu niet meer dagelijks aan manieren om mijzelf van het leven te beroven, iedere morgen dat ik wakker word en merk dat ik wil leven haal ik opgelucht adem, vreugde voel ik niet meer. En nu mijn vader ook...

Maar ik belast u met mijn verhaal. Vergeef mij. Ik ben hier voor u.

Vertelt u mij, waarom is zwijgen alles wat u doet? Als u rondkijkt en ziet wat er aan uw hof gebeurt, voelt u dan niet juist de neiging tot schreeuwen, krijsen wellicht? Zou een krijsend vorst niet eerder gehoord worden dan een zwijgende?

...

U weet toch dat uw stiefvader, met alle respect, het vertrouwen van de bevolking niet heeft? Alles wat uw vader en voorvaderen zorgvuldig hebben opgebouwd zal binnen afzienbare tijd met de grond gelijk gemaakt worden. Het volk verlangt slechts naar u. Niet naar een Charlatan, vergeef mij het woord, die zich enkel door geweld en machtsvertoon van zijn positie verzekert.

Subh komt voorzichtig op, gevolgd door Nu'm, zij volgt verder het verhaal van Ibn Hazm.

U bent wijs.

Daarom ook wellicht, zwijgt u...

Ziet ú misschien, waar ik mijn hart nog niet voor durf te openen? Dat verzet geen zin heeft?

Is dat de reden van uw zwijgen?

...

Toen u geboren werd, elf jaar geleden, was er groot feest in de stad.

Ze zeiden, er is de Khalief en zijn vrouw een wonderkind geboren.

Een kind met zulke mooie ogen, dat het alles wat het aanziet, met liefde vervult. Dat was u. En die gave heeft u nog. Ik kijk naar u en mijn hart loopt over.

U bent onze hoop.

Ik vrees dat zonder u, dit land zal veranderen in een bloedige arena, waarin iedereen elkaar naar het leven staat.

U weet dat de meesten van ons niet kunnen denken zonder leiding van een machthebber. U kunt dat wel, want u bezit de Hoogste Macht van nature!

U hoeft zich niet groter te maken dan u bent, want groot bent u. En als u zich nog klein voelt, wees niet bang, want groot zult u zijn.

Neemt u het voortouw. Sta op en schreeuw. Schreeuw dat het afhakken van hoofden ons land niet beter maakt. Dat dat niet is waardoor wij zo ver gekomen zijn. Wijsheid, uw wijsheid hebben wij nodig en overtuigingskracht.

Of ziet u het niet?

Ziet u uw land niet?

Ziet u uw moeder niet?

Vergeef mij dat ik over haar begin.

Slechts van een afstand heb ik haar bewonderd, al die jaren dat mijn vader,
God hebbe zijn ziel, hier werkte.
Zij is de mooiste vrouw aan dit hof, maar sinds de dood van uw vader en haar
huwelijk met Al-Mansur staan haar ogen dof, haar haar heeft geen glans, haar
belletjes rinkelen onhoorbaar om haar voeten.
Baart dát u dan geen zorgen?
Al-Mansur is niet in staat dit land, noch uw moeder, enig geluk te verschaffen!

Subh: Ibn Hazm?

Ibn Hazm draait zich om en staat oog in oog met Subh.

Ibn Hazm: Uwe Hoogheid! (buigt diep)

Korte pauze waarin ze elkaar indringend aankijken.

Subh: Vergeeft u mij. Ik had hier niet mogen komen!

Wil afgaan.

Ibn Hazm: Hoogheid, wacht! Ik wilde u nog bedanken!

Subh: Nee, heer! Luistert u goed! U heeft mij niet gezien!

Ibn Hazm: Ik zie u en ik moet u spreken.

Subh: Dat is onmogelijk!
Vergeeft u mij. Ik had hier nooit mogen komen!
Belooft u, dat u mij niet gezien heeft. U heeft mij niet gezien!

Ze rent af, Nu'm mee.

9.

Ibn Hazm: Subh!

Al-Mansur komt op, met een nieuwe vizier.

Al-Mansur: Ibn Hazm!
Was mijn vrouw hier zojuist?!

Ibn Hazm: (buigt) Al-Mansur.

Al-Mansur: U bent hier alleen?
...
Of was mijn vrouw hier zojuist?

Ibn Hazm: Ik heb haar niet gezien.

Al-Mansur: Ware het niet dat ik mijn vrouw beloofd heb uw leven te sparen, dan was nu uw hoofd eraf geweest.

Ibn Hazm: Ik ben mij niet bewust van een misdaad, Heer.

Al-Mansur: Zwijg!!
 Uw hoofd...
 Uw hoofd is mij veel waard.
 ...
 Heb ik uw reeds voorgesteld aan mijn nieuwe vizier?
 Wij hebben samen zojuist genoten van het schouwspel op het plein, nietwaar vizier?

Vizier: Zeker, Sahib.

Al-Mansur: Er hangen nu zo'n vijfhonderd soldaten.
 De rest staat, in rijen opgesteld, op hun beurt te wachten.
 En daar, tussen die honderden voeten, temidden van al dat tumult, ligt het hoofd van uw vader!
 Moet u zich voorstellen!
 De honden knabbelen nu, gezamenlijk met de gieren, het vlees van zijn wangen. Ik zag een vlieg die via zijn oogkas de hersenen probeerde te bereiken.
 Het was prachtig om te zien, nietwaar?

Vizier: Prachtig! Werkelijk prachtig!

Al-Mansur: Waar uw vader na zijn dood niet goed voor blijkt te zijn!
 ...
 Zwijgt u?
 Ik begreep dat mijn echtgenote u juist heeft aangesteld vanwege uw scherpe tong en visie.
 U moet toch degene zijn die haar zoon nieuwe ideeën bijbrengt?
 Maar nu geloof ik toch werkelijk dat u uw tong verloren heeft!
 Wat is uw mening, Vizier?

Vizier: Het lijkt erop, Sahib. Het lijkt erop.

Al-Mansur: Kunt u mij alleen herhalen, Vizier?

Vizier: Herhalen?

Al-Mansur: Herhalen. Is dat alles wat u kunt?

Vizier: Natuurlijk kan ik dat... Als u dat wilt, dan kan ik dat.

Al-Mansur: U stinkt. Bent u zich daarvan bewust?

Vizier: Ik stink?

Al-Mansur: Nu herhaalt u mij weer!

Vizier: Neemt u mij niet kwalijk, Sahib...

Al-Mansur: Dat neem ik u wel!
Soldaten!!

Ibn Hazm: Spaart u hem!

Al-Mansur: Zwijg!!
Ik verdraag hier geen andere stem, dan die van mijzelf!
Begrepen?! Heeft u dat begrepen?!

Ibn Hazm knikt.

De soldaten komen op.

Al-Mansur: Neem die ja-knikker mee.
Hij verveelt me.
Doe met hem wat u wilt.

De soldaten pakken de Vizier vast.

Vizier: Sahib!

Al-Mansur: Oh! Soldaten!
Hoe staat het daarbuiten?

Soldaat 1: De vijfhonderd en twaalfde soldaat is zojuist verhangen.

Al-Mansur: Uitstekend.
Weet u wat?
U bevalt mij. Ik zal mijn beulen laten weten dat ze u mogen sparen.

Soldaat 1: Dank u, Sahib. Dank u.

Vizier: En mij, Sahib! Spaart u mij ook!

Al-Mansur: U drieën!

Soldaat 2 en 3: Dank u, Sahib, dank u!

Soldaat 1: U bent werkelijk goed, Sahib.

Al-Mansur: Dat streelt mij.

Vizier: Sahib!

Al-Mansur: En voer nu die hielenlikker af! Hij maakt mij onwel! Zorg dat ik zijn lucht niet langer hoef te ruiken!

Soldaat 2: Zoals u wenst, Sahib.

Soldaat 3: Zoals u wenst.

Soldaten af met Vizier.

Korte pauze, waarin Al-Mansur Ibn Hazm indringend opneemt.

Al-Mansur: Morgen zal het maandfeest voor de Khalief plaatsvinden.
Ik zou het op prijs stellen als u ons, namens wijlen uw vader, zou vergezellen.
Mijn vrouw zal er vanzelfsprekend ook zijn.
Voelt u enige interesse?

Ibn Hazm: Ben ik vrij te kiezen?

Al-Mansur: Nee.
Trekt u iets nets aan.

Al-Mansur af.

Ibn Hazm: Vergeeft u mij, Khalief. Ik voel mij niet goed.
Als u mij wilt verontschuldigen, dan neem ik nu mijn hoofd mee naar huis.
Ik zal het vannacht koesteren en...er morgen weer zijn. Bij uw maandfeest.
Als u mij eerder nodig heeft, als mijn woorden u vannacht mochten aanzetten
tot enige daadkracht, laat mij dan vooral roepen.
Neemt u het voortouw...
Ik groet u.

*Ibn Hazm af.
Korte pauze.*

10.

Een muzikant komt op.

Muzikant: Hoogheid.
Maakt een diepe buiging.
Muziek?

*Hij speelt op zijn sitar droevige muziek.
Amir en de slavin Nu'm op.*

Amir: Ibn hazm heeft Subh gezien en nog leeft hij?

Nu'm: Ze was weg voor Al-Mansur hen kon betrappen.

Amir: Wat denkt u? Is het liefde?

Nu'm: Van Subh?
Als u het mij vraagt, lust.
De dichter is jong, er straalt vuur uit zijn ogen.
Zijn lichaam is sterk en lenig.
Zijn lippen vol, tot kussen bereid.

Amir: Ja, ja, ja!

Nu'm: Eén blik op Al-Mansur en u weet waarom Subh haar oog heeft laten vallen op deze jonge hengst. Zijn huid glanst vast prachtig in het maanlicht, denkt u niet?

Amir: Terg mij niet!

Nu'm: Het spijt mij.

Amir: Ook Ahmad was sterk en jong. Ook Ahmad's huid glom als een parel. Waarom kreeg hij niet haar genade?

Nu'm: Omdat liefde zich niet laat dwingen, Amir. Dat moet u als geen ander weten.

Amir: Iedere keer als ik die Ibn Hazm zie, denk ik aan Ahmad.

Nu'm: Dat weet ik. En daarom moet hij dood!

Amir: Nee!
Je begrijpt er niets van. Laat me met rust!

Nu'm: Wat is er?

Amir: Hij doet mij denken aan Ahmad!

Nu'm: Ik heb gehoord wat u zei! Schreeuw niet tegen me!

Amir: Waarom vallen al deze mannen op Subh?!
Ze wagen hun leven voor een glimp van die vrouw!

Nu'm: Ze is mooi, Amir.
En het is een vrouw.

Amir: Maar zij windt ze slechts om haar vinger. Een wenk van haar is genoeg om die jongens van het leven te beroven.

Nu'm: Maar dat was met Ibn Hazm toch ook wat u wilde?!

Amir: Nee!
Ik weet het niet.
Misschien.
Misschien wilde ik dat hij stierf. Ja!
Ik weet het niet. Ik weet het niet meer.

Nu'm: Ben ik uw vriendin?

Amir: Natuurlijk.

Nu'm: Heb ik u ooit verraden?

Amir: Nooit.

Nu'm: Spreek op dan!
                  Wat is er in uw geest gevaren?

Korte pauze.

Amir: Ibn Hazm.

Korte pauze.

Nu'm: Op de manier zoals Ahmad uw geest in zijn greep hield?

Amir: Precies zo.

Korte pauze.

Nu'm: Wanneer is dit gebeurd? Heeft u elkaar zonder mij ontmoet?

Amir: Nee. Slechts die ene maal met u erbij.
                  Voelde u toen zijn hartstocht niet?
                  Zag u niet de zindering die door zijn lijf ging, toen hij het over Subh had?
                  De zindering die ik bij hem teweeg zou willen brengen.
                  Zag u niet zijn ogen?
                  Hoe hij mij werkelijk aankeek, alsof hij mij al kende.
                  Zijn blik, die in staat is intens lief te hebben?
                  Zag u dat niet?

Nu'm: Zijn blik was niet op u gericht.

Amir: Dat weet ik! Kwel mij niet!
                  Ik zou zijn ogen vol liefde en lust willen zien,
                  in het donker, terwijl hij op mij ligt.
                  Zijn blik, zijn lichaam, zijn huid, zijn tong, alleen voor mij.
                  ...
                  Wat is er, waarom zegt u niets?

Nu'm: Wat zou ik moeten zeggen?

Amir: Denkt u dat hij hetzelfde verlangen koestert?

Nu'm: Wat wilt u dat ik zeg?!

Amir: Ach, wat heb ik ook aan u...

Nu'm: Ik houd van u.
                  Vindt u daarin geen troost?

Amir: U houdt niet van mij, zoals ik van Ibn Hazm houd!

Nu'm: U bent plots wel erg snel over Ahmad heen!
Zijn dood is nog altijd niet gewroken!

Amir: Wreken is een taak voor de familie.

Nu'm: Zijn familie is uitgeroeid, Ahmad!
Dat ík u daaraan moet helpen herinneren!

Amir: Een mens moet niet eeuwig blijven treuren.
Mag ik niet opnieuw liefde in mijn leven kennen?
Gunt u mij dat geluk niet?

Nu'm: Als u van Ibn Hazm houdt, zal het niet lang duren voor u zichzelf voor de
tweede maal weduwnaar waant!

Amir: Wat bedoelt u?!

Nu'm: Zijn hoofd hangt aan een draadje...

Amir: Als dat zo is, moet ik juist haast maken.
Morgen is het maandfeest, Nu'm.

Nu'm: Dat weet ik.

Amir: Ibn Hazm komt vast ook.

Nu'm: Dat lijkt mij onwaarschijnlijk, Subh mag hem niet onder ogen komen.

Amir: Hij komt.
De stakker is te verliefd om deze kans voorbij te laten gaan.

Nu'm: Dan is hij even dom als u.

Amir: Houdt uw meningen voor uzelf!
Tijdens uw optreden met de muzikanten zingt u een lied dat ik vannacht voor
hem zal schrijven.
Hij zal weten dat het over hem gaat.
En daarna regelt u een ontmoeting tussen ons.
Akkoord?
Nu'm, mijn vriendin, kan ik op u rekenen?

Nu'm: Ik hou teveel van u.

Amir: Dan is dat bezegeld.
Ik haast mij naar mijn kamer en zal u het lied, zo spoedig mogelijk, persoonlijk
komen brengen.

Nu'm: Maar de avond is al gevallen.

Amir: Ik breng het u vannacht.

Nu'm: Vannacht?

Amir: Dan kunt u zich direct gaan voorbereiden.
Ik dank u, Nu'm.
Ik hou van u.

Nu'm: Ik ook van u...

11.

Subh klinkt van achter:

Nu'm! Nu'm!

Subh op.

Subh: Ben je hier?!
Allah is mijn getuige dat dit de laatste kans is die ik je geef!
Jij bent bij mij, tenzij ik je anders opdraag!!
Ik kan je nodig hebben!
Nu bijvoorbeeld heb ik je nodig!
Amir, houdt dit meisje niet van haar werk, het kan je je hoofd kosten!

Nu'm: Vergeeft u hem, mevrouw.
Amir kan er niets aan doen.
Ik heb hém opgezocht.
Het zal niet meer voorkomen.

Subh: (onderbreekt) Mijn echtgenoot, Nu'm, vertelde mij zojuist dat hij de dichter...

Nu'm: Ibn Hazm.

Subh: Inderdaad.
Dat hij Ibn Hazm heeft uitgenodigd voor het maandfeest...

Korte pauze, waarin Amir en Nu'm een blik van verstandhouding uitwisselen.

Nu'm: En wat heeft u gezegd?

Subh: Ik heb natuurlijk gezegd dat dat goed is.

Korte pauze.

Subh: Dus nu komt hij morgen op het feest...

Korte pauze.

Nu'm: Ja...?

Subh: Maar hij overleeft het maandfeest slechts, indien ik geen woord met hem spreek en geen blik met hem wissel!

Nu'm: Is dat een probleem?

Subh: Ja, dat is een probleem, Nu'm.
Dat is een probleem.
Want ik kán alleen maar naar hem kijken en ik móet met hem praten.

Nu'm: Bent u verliefd?

Subh: Zwijg, Nu'm!
Ik wens van jou geen conclusies of rare ideeën te horen!
Is dat duidelijk?
Jij houdt dit soort onzin voor je!
Ik draag je eenvoudigweg op om een ontmoeting te regelen tussen mij en de dichter. Dat is alles.
Een ontmoeting waar mijn man op geen enkele manier lucht van mag krijgen.
Omdat ik de dichter moet spreken. Enkel spreken.
Begrijp je dat?
Ga ik te snel?

Nu'm: Nee, mevrouw...

Subh: Het is van groot belang dat mijn man niets merkt, Nu'm.
Als hij het merkt houd ik jou persoonlijk verantwoordelijk.

Korte pauze.

Nu'm: Jawel, Mevrouw.

Subh: Wellicht kunnen jij en Amir zorgen voor afleiding op het moment dat ik met de jonge heer Ibn Hazm spreek.
Zou dat lukken, Nu'm?
Amir?

Nu'm: Amir en ik zullen doen wat in onze macht ligt.

Amir: Wij zijn geheel de uwe.

Subh: Ik dank jullie.
Jullie beiden.
Mag ik jullie aanraden vroeg te gaan slapen, het wordt morgen een drukke dag.
Ga nu.
Laat mij nog een moment met mijn zoon.

Amir: Zoals u wenst.

Amir af. Nu'm blijft hangen.

Subh: Muzikant!
Spaar je verdere krachten tot morgen!

Namens mijn zoon dank ik je voor de verrijkende klanken.
Slaap wel.

Muzikant: Goedenacht, Hoogheid.
Khalief. (buigt naar publiek).

Subh: Goedenacht.

Muzikant af.

Nu'm: Heeft u mij nog nodig?

Subh: Slaap!

Nu'm: Zoals u wenst, Mevrouw.

Nu'm af.

Subh: (tegen het publiek) Slaap zacht, mijn zoon.
Slaap zacht.
Ik weet werkelijk niet wat mijn hart zo onrustig maakt.
...
Slaap zacht.

Subh af.

12.

Nacht.

Pauze.

De drie soldaten komen op.

Soldaat 2: (tegen publiek) Goedenavond, Khalief.
Daar gaan we weer.
We hebben een lang nachtje voor de boeg.
Als u wilt slapen, ga gerust uw gang...

Soldaat 3: Wij houden de wacht.

Soldaat 1: ...Wij houden de wacht.

Lange pauze.

Soldaat 1: Maar die kop van Frederik zal ik nooit vergeten.

Soldaat 2: Ja, wat wil je, die strop hing maar zo'n stukje voor z'n ogen.

Soldaat 3: Dan ga je vanzelf scheel kijken.

Soldaat 1: Maar dat die ogen ook zo bleven stáán, dat vond ik idioot.

Soldaat 3: Als de dood maar snel genoeg intreed, dan blijft alles precies zo staan als je het gelaten hebt.

Soldaat 1: Je rekent toch op een soort ontspanning. Die schreeuwende monden gaan ook slap hangen.

Soldaat 2: Dat is niet waar. De mond van Ali bleef opengesperd staan.

Soldaat 3: Als de dood maar snel genoeg intreed.

Pauze.

Soldaat 1: Oké, vraag!
Hangen of onthoofd worden?

Soldaat 2: Hangen. Dat bloedige hoeft van mij niet.

Soldaat 3: Ik hoop dat het bloed uit mijn kop spuit, recht in het oog van Al-Mansur.

Soldaat 1: Al-Mansur...

Soldaat 2: Ssst! Zeg die naam niet te hard.

Soldaat 1: Ze zeggen dat de Christenen komen.
Al-Mansur wil een strafexpeditie sturen.

Soldaat 3: Een strafexpeditie? Met welke soldaten?

Soldaat 1: Met nieuwe. Uit Toledo.

Soldaat 2: En met ons drieën voorop, zeker?

Soldaat 3: Ha! Ha! Ha!

Soldaat 1: Als ze in dit tempo doorgaan, wordt morgenavond de laatste soldaat opgehangen.

Soldaat 2: Stil zal het hier zijn.

Soldaat 1: Alleen met de Khalief.

Soldaat 3: En Al-Mansur en z'n teef!

Soldaat 2: Ssst!!

Soldaat 3: (tuurt in het publiek) Slaapt hij?

Soldaat 2: Je weet het nooit.

Soldaat 3: Als die Berbers nog willen dat er iets gaat gebeuren, moeten ze snel zijn.

Soldaat 2: Ze wachten op de nieuwe wapens. De Christenen schijnen iets ongeëvenaards te hebben ontwikkeld. Iets met kruit.
Je blaast zo iemands kop eraf.

Soldaat 3: Ah! Als ik er zo één kan bemachtigen...

Soldaat 1: En als de Christenen nog niet in aantocht zijn, heeft een opstand sowieso geen zin.

Soldaat 2: Ik bid tot Allah dat ze snel komen.

Soldaat 3: Ik ook.

Soldaat 1: Ik ook.

Soldaat 1: Slaapt hij nog?

Soldaat 2: (Kijkt in het publiek)
Het is toch nog een klein ventje, hè, als je 'm zo ziet.
Ik hoop dat hij bij een opstand gespaard wordt.

Soldaat 3: Waarom zouden we 'm sparen? Wat heeft hij voor ons gedaan?

Soldaat 1: Niks.

Soldaat 3: Zit maar braaf toe te kijken hoe onze vrienden worden opgehangen.

Soldaat 2: Hij kan daar niks aan doen.

Soldaat 3: Alles wordt hier naar de knoppen geholpen en de Khalief doet niks.

Soldaat 2: Hij is een kind en een kind kan daar niks aan veranderen!

Soldaat 3: Hij kan zo'n wapen regelen met kruit en Al-Mansur z'n kop er af schieten.

Soldaat 2: Hij is 11!

Soldaat 1: Lijkt mij oud genoeg.

Soldaat 2: Ik weet het niet.

Soldaat 3: Wij sparen niemand die geen moed toont, ook al is hij elf.

Soldaat 2: Maar hij bezit het bloed van zijn vader.
Daarom zou ik 'm willen sparen.

Soldaat 3: Dan sparen wij 'm en dan laten we 'm zitten voor de Christenen.

Soldaat 1: Ha! Ha! Ha!

Korte pauze.

Soldaat 1: Het schijnt wel dat die Christenen nog op straat schijten.

Soldaat 3: Oh ja?

Soldaat 1: Ja.

Soldaat 2: Oh...

Soldaat 1: En ze eten ook smerig. Niet met een lepel, of mes en vork enzo. Gewoon, met z'n allen met hun handen in die pan.

Soldaat 2: Oh ja?

Soldaat 3: Ook niet één lepel om mee samen te doen?

Soldaat 1: Nee, gewoon allemaal tegelijkertijd graaien.

Soldaat 3: Oh?

Soldaat 1: En altijd maar één gerecht. Nooit een soepie vooraf, ofzo.

Soldaat 2: Goh.

Soldaat 1: En ze wassen zich dus niet na het schijten.

Korte pauze.

Soldaat 3: Hoe doen ze dat dan?

Soldaat 1: Even met hun hand erlangs en dan weer met die hand in die pan.

Korte pauze.

Soldaat 3: Gadverdamme.

Soldaat 2: Nou, dan mogen ze van mij nog wel even weg blijven.

Soldaat 3: Waarom moest je dat nou vertellen?!

Soldaat 1: Ja, ik denk eh... ik vertel 'ns wat anders.

Pauze.

13.

Amir op met een brief.

Amir: Goedenavond.

Soldaat 2: Halt!! Wat doet u hier, op dit tijdstip?
Deze zaal is uitsluitend toegankelijk voor de Khalief.

Amir: Ik ben mij er volledig van bewust.
Haalt geld uit zijn zakken en geeft het de soldaten.
Ik ben echter op weg naar de dienstvertrekken. Op deze wijze hoef ik niet langs de kamer van Sahib Al-mansur en zijn vrouw.

Soldaat 3: Ik begrijp het.
Naar welke slavin gaat de reis?

Amir: Nu'm.

Soldaat 1: Nu'm! Toe maar. De slavin van mevrouw zelf!

Amir: Het is niet wat u denkt.
Ik heb een gedicht voor haar.

Soldaat 3: Ja, ja.
Lopen maar.
Maar ben voor zonsopgang terug.
Zolang wij hier staan, hebt u niets te vrezen.

Amir: Ik dank u.
Ik zal kijken of ik nog wat voor u mee kan nemen uit de keuken.

Soldaat 2: Graag.

Amir: Goedenacht.

Soldaat 1: Iets van die pastei van vanavond, mijnheer!

Amir: Ik zal het proberen.
Goedenacht.

Amir af.

14.

Soldaat 3: Goeie vent.

Soldaat 1: Zeker.

Lange pauze.

Soldaat 3: Ik ben een beetje uitgeluld.

Soldaat 2: De nacht duurt lang.

Soldaat 3: Vlees moet ik hebben.

Soldaat 1: Ik ook.

Soldaat 2: Ja, ik ook eigenlijk wel...

Soldaat 3: Lekker vlees. Vol vlees. Dik vlees.

Soldaat 1: En een beetje een aangenaam koppie. Dat moet ze wel hebben.

Soldaat 3: Is voor mij niet noodzakelijk.
Ze moet gewoon liggen en doen wat ze moet doen.

Soldaat 1: Oh, da's voor mij niet genoeg.
Ik moet wel zien dat ik 'r gek maak, dat de lust uit d'r ogen druipt.

Soldaat 2: Ja, ik ook wel...

Soldaat 3: En als dat dan niet zo is?

Soldaat 1: Wat niet?

Soldaat 3: Als je dan ziet dat er niks uit d'r ogen druipt?

Soldaat 1: Dan moet je aan het werk.

Soldaat 2: Ja.
Dan moet je aan het werk!

Soldaat 1: Mmm. Lekker, man.

15.

Al-Mansur komt op in pyama.

Al-Mansur: Hé, ja, jullie daar!
Waar is mijn vrouw!?
Heeft één van jullie mijn vrouw gezien?

Soldaat 3: Het spijt ons, Sahib, niemand heeft deze zaal betreden, ook niet uw vrouw.

Al-Mansur: Waar kan ze zijn?!
Denk na!

Soldaat 1: In haar kamer?

Al-Mansur: Daar was ze niet, idioot!
Waarom zou ik hier anders staan!?

Subh op in nachtjapon.

Subh: Mijn liefste?

Waarom schreeuwt u?
U maakt iedereen wakker.

Al-Mansur: Waar was u?!

Subh: In bed.

Al-Mansur: Ik klopte net op uw kamerdeur en u deed niet open!

Subh: Omdat ik in úw bed lag. Bent u dat vergeten?
Slaapt u nog?
Bent u aan het slaapwandelen?

Al-Mansur: Ik weet het niet.

Subh: Wij bedreven de liefde in uw bed en daarna bent u als een blok in slaap
gevallen.
U moet naar gedroomd hebben.

Al-Mansur: Ik droomde inderdaad...
Dat uw nachtgade doordrenkt was met bloed.
U lag op bed in uw eigen kamer.
Dat droomde ik.
En de dichter, Ibn Hazm, stond bij u.
Hij wierp mij een spottende blik toe.
Ik liep op hem af om hem te doden, maar in plaats van dat hij wegrende of zich
verdedigde, kuste hij u. Hij kuste u vol op de lippen!
En ik was verlamd.
Toen moet ik opgestaan zijn en naar uw kamer gerend.

Subh: Gaat u nu slapen, mijn liefste.

Al-Mansur: Een eigenaardige droom, vindt u niet?

Subh: Eigenaardig zoals dromen zijn. En even onwaar.

Al-Mansur: De dichter is niet in uw kamer?

Subh: Al-Mansur, wat denkt u nu?!
Dat ik u in uw eigen huis zou bedriegen?
Dat ik het leven van de dichter zou riskeren, door hem in mijn vertrek uit te
nodigen?
Hij is een vriend van mijn zoon.
(*Kijkt in het publiek*)
Voor het eerst sinds tijden slaapt hij, mijn lieveling.
Het contact met de dichter doet hem goed.
Zou ik dat alles op het spel zetten, voor een onbeduidende rendez-vous?

Al-Mansur: Dat zou u niet doen?

Subh: Neemt u dat maar van mij aan.
De dichter is veilig in zijn huis.
Ik slaap vannacht naast u.

Al-Mansur: Ik ben moe.
Ik weet niet wat mij bezielde.

Subh: (tegen soldaten) Vergeet wat u zojuist gezien heeft.
Ik gebied het u!

Soldaat 2:   Vanzelfsprekend.

Soldaat 1:   Wij hebben niets gezien.

Al-Mansur: Morgen laat ik u wat geld brengen.

Subh: Kom, mijn lief.

*Subh en Al-Mansur af.
Korte pauze.*

16.

Soldaat 2:   Niks zeggen.

Soldaat 3:   Subh in haar nachtponnetje... Dat heeft wel wat.

Soldaat 2:   Ssst! Wij hebben niets gezien!

Soldaat 3:   Jij misschien niet, maar ik wel.

Soldaat 1:   (tegen soldaat 2) Jij bent wel een lieverdje, hè?

Soldaat 2:   Hou je kop!

Amir komt op, op de voet gevolgd door Nu'm in zeer sexy ondergoed.

Nu'm: Amir!

Amir: (tegen soldaten) Goedenacht.

Nu'm: Amir. Praat met me!

Amir: Ik heb niets meer te zeggen, Nu'm!

Nu'm: Het spijt me, echt! Het spijt me verschrikkelijk.
Ik zal alles doen om het goed te maken.
Morgen regel ik toch die ontmoeting met Ibn hazm?

Amir: Ik dacht dat jij mijn vriendin was, Nu'm.

Nu'm: Dat ben ik juist, als geen ander!

Amir: Trek dan iets aan!
Walgelijk ben je!

Nu'm: Ja, ik ben walgelijk.
En g^ênant.
Ik tril en ik beef.
Ik hunker en verlang, Amir.
Maar jij doet dat met mij.

Amir: Ik wil dit niet horen.
Niet van jou.

Nu'm: Dan hoop ik dat iemand anders het voor mij zegt!

Amir: Ga weg. Blijf van me af!

Nu'm: Waarom wil je mij niet?!

Amir: Waarom denk je?!

Nu'm: Als je een keer met een vrouw wilt vrijen, is dit het moment, Amir.

Amir: Ik ben niet geïnteresseerd.

Nu'm: Je hoeft niet te kijken.
Je kunt je ogen dicht doen en je voorstellen dat het die dichter is.

Amir: Dan mis je toch iets essentieels, Nu'm.

Nu'm: Maar liefde! Liefde kan ik je geven, Amir.
Ik kan je strelen en kussen en liefhebben, zoals geen ander.

Amir: Ik heb dat van jou niet nodig.

Nu'm: Maar van Ibn Hazm zul je het nooit krijgen!
Hij is verliefd op Subh, Amir! Accepteer dat nu eens!
Nooit zul je zijn adem tegen je gezicht voelen. Nooit zullen zijn handen de
jouwe vastpakken.
Met mij kun je alles doen, waarnaar je verlangt.

Amir: Misschien juist daarom.

Nu'm: Wat?

Amir: Laat mij met rust, Nu'm!

Nu'm: Nee.

Amir: Ga naar je kamer.

Nu'm: Nee.

Amir: Ga naar je kamer!

Nu'm: Ik wil niet naar mijn kamer!

Korte pauze.

Amir: Ga nu naar je kamer, Nu'm.

Nu'm: Dan verga ik van eenzaamheid.

Amir: Dat hoeft niet, want je hebt mijn gedicht.

...

Oefen dat lied nu.

Zing het morgen op je mooiste en regel die ontmoeting met Ibn Hazm.

Wellicht dat ik dan weer iets van respect voor je kan voelen.

Korte pauze.

Nu'm: U vraagt veel van mij, Heer.

Amir: Dat weet ik. Maar jij kunt het.

Nu'm: Vergeef mij, Amir.
Ik hou teveel van u.

Amir: Ga nu en bereid je voor.
Als morgen alles lukt, misschien dat ik je dan vergeef.
Ga!

Nu'm af.

17.

Soldaat 3: Problemen, vriend?

Amir: Verliefde vrouwen dient men te mijden.

Soldaat 1: Zo is het!

Soldaat 2: Ja, zo is het...

Amir: Ik ben de pastei vergeten, mannen.

Soldaat 3: Oh! Da's niet zo mooi.

Soldaat 1: Als Subh dit ter ore komt...

Amir pakt geld en geeft het hen.

Amir: Alstublieft, houdt u, wat u zojuist gezien heeft, voor u.

Soldaat 3: Ik weet het niet.

Amir geeft hen nog wat geld.

Amir: Meer heb ik niet.

Soldaat 2: Vooruit.

Soldaat 3: Akkoord.

Amir: Ik dank u.
Het wordt alweer warm, heren, de dag breekt aan.
Ik spoed mij naar mijn kamer.

Soldaat 1: Dat zou ik maar doen, als ik u was.

Amir: Goedenacht.

Amir af.

Soldaat 1: De zon breekt inderdaad door.
Het zit er eindelijk op, mannen.

Soldaat 2: (Kijkt naar publiek) Slaapt hij nog?

Soldaat 3: Laat 'm slapen. Mijn taak zit erop.

Soldaat 1: Het beste. Ik zie jullie straks op het feest.

Soldaat 3: Oh ja.

Soldaat 2: Komen er mooie slavinnen?

Soldaat 1: Pas jij nou maar op.

Soldaat 2: Hou je kop.
Ik ga slapen.

Soldaat 3: Ik nog niet, mannen.

Soldaat 1: Waar ga je heen?

Soldaat 3: Waar ga ik heen?! Wat hebben we nou net gezien?

Soldaat 2: Nu'm...

Soldaat 1: Ja! Wisten jullie dat ze zo hitsig was?

Soldaat 3: Ik dacht, ik kloep eens even bij d'r aan.
Als een meisje zo eenzaam is, voel ik het als mijn plicht...

Soldaat 2: Mag ik mee?

Soldaat 3: Nee.

Soldaat 1: Neem iets van d'r mee. Vuil ondergoed.

Soldaat 3: Ik zal kijken wat ik kan doen.

*Soldaten af.
Korte pauze.*

18.
Kofi komt uitgeput oprennen.

Kofi: Uwe Hoogheid!
Uwe Hoogheid!
Subh!!

Subh, nog in nachtkleding, komt op.

Subh: Kofi! Jij hier?!
(Tegen het publiek) Goedemorgen mijn zoon.
Bent u wakker geworden, arme schat?
Heeft Kofi u wakker geschreeuwd?
Kofi, ik had je niet verwacht voor morgenmiddag.
Vertel op. Hoeveel soldaten heeft u kunnen rekruteren? En hoe was het met mijn zwager!

Kofi: Ik heb Toledo nooit bereikt, Hoogheid.

Subh: Wat zeg je?

Kofi: De Christelijke legers, ze hebben alles verwoest.

Subh: De stad van mijn zwager?

Kofi: Volledig verwoest. Kapotgeslagen. Platgebrand. Leeggeroofd.

Subh: Maar je hebt de stad nooit bereikt, zei je!

Kofi: De vluchtelingen die mij tegemoet kwamen, vertelden mij alles.

Subh: En mijn zwager? Leeft hij nog?!

Kofi: Ik denk het niet, mevrouw...

Zijn hoofd stond op een speer, langs de weg naar Toledo.

Subh: Aaah!

Kofi: Ik heb direct rechtsomkeert gemaakt.

Subh: De laatste broer van mijn man, God hebbe zijn ziel!
Mijn rechterhand, mijn steun en toeverlaat, vermoord.

Kofi: Het spijt me vreselijk, mevrouw.

Subh: Wat moeten we nu?
Vertel mij, Kofi, wat moeten wij nu?!

...

Hoeveel soldaten heb je kunnen rekruteren?

Kofi: Ik ben direct teruggerend, Hoogheid.
Ik dacht, u zult wel belang hechten aan dit nieuws.

Subh: Oh! Domme Kofi. Domme neger!
Wie moet nu onze vesting verdedigen? Zeshonderd soldaten zijn gisteren al opgehangen! Wie?!

Kofi: Ik weet het niet, Hoogheid. Dat ophangen was niet mijn bevel.

Subh: Wij zijn verloren, ik weet het.

Kofi: Zijn er geen soldaten over?

Subh: Vierhonderd soldaten tegenover dat leger van de Christenen?
Durf jij in de voorlinies te gaan staan?

Kofi: Nee, Hoogheid. Mijn taak is rennen.
En rennen zóu ik, als ik die verweerde, blanke koppen aan zag komen, met hun helmen en nieuwe wapens.
Ze schijnen te werken op kruit.

Subh: Hoe lang schat je in dat het duurt voor de Christenen ons bereiken?

Kofi: Een dag? Misschien anderhalf?

Subh: (tegen het publiek) Mijn Khalief, wat nu?!
Wat moeten wij doen?!
Reik mij de hand!
Ik smeed u, sta op! Laten wij dit samen doen of wij sterven.
Wie beschermt ons?
Wie geeft leiding met wijsheid nu de vijand nadert?

Korte pauze.

Kofi, kom hier.
Kniel voor mij neer en zweer het volgende:

Je vertelt niemand binnen deze stadsmuren wat je gezien hebt. Niemand van de slaven en soldaten mag weten dat de Christenen nabij zijn. Een opstand van binnenuit is het laatste dat wij kunnen gebruiken. Wij zwijgen. Ja? Als men iets vraagt, we draaien erom heen, we zeggen hem desnoods iets anders, maar we vertellen de waarheid niet! Begrepen?

En ook mijn man, Al-Mansur, zeg hem niets.

Wellicht komen mijn zoon en ik nog op een idee over hoe wij, in vredesnaam, moet handelen in een situatie als deze.

Begint u vast met denken, mijn zoon.

Denk verder dan een mens ooit gedaan heeft.

Kofi, kom hier! Zweer het mij, zeg niets.

Kofi: Ik ben u nooit ontrouw geweest, Mevrouw.

Subh: Zweer het mij!

Kofi: Ik zweer het!

Subh: Goed, kom bij me, ik druk je aan mijn hart.
Ook jij, Kofi, denk na! Wellicht bedenk jij hoe wij ons in deze strijd het beste kunnen opstellen.

Kofi: Ik ben een domme neger, Mevrouw.

Subh: Dat weet ik.

...

Maar toch, probeer het.

Kofi rent af.

19.

Subh: (tegen het publiek)
Een dag nog. Misschien anderhalf.
En dan zal alles afgelopen zijn.
Dan zal alles wat wij hier zien, toebehoren aan barbaren.
Zij zullen ons paleis plunderen.
Onze mannen vermoorden.
Onze vrouwen verkrachten.
Onze kinderen...
Hoe te handelen, mijn zoon?
Vluchten? Zullen wij vluchten?
Of vechten tot de dood erop volgt?
Of zullen wij ons overgeven en smeken dat de Christenen ons laten leven en een plekje geven binnen hun gemeenschap. Al is het als slaaf?
Maar dan? Wijlen uw vader zou zich omdraaien in zijn graf. Dan keren wij de rug toe, naar alles wat hij vol liefde heeft opgebouwd.
Moeten wij niet standvastig zijn en laten zien dat angst voor de dood geen grip op ons heeft? Dat wij vechten voor zijn erfgoed.
Uw erfgoed.
Maar zijn wij zo dapper?

Is dat dapper?

20.

Al-Mansur komt op met een nieuwe vizier.

Al-Mansur: (roept naar achter in de coulissen) Maar hang ze dan sneller op!
Als ze onrustig beginnen te worden, moeten die beulen sneller werken!
Subh!
Mijn liefste, kleedt u toch aan.
Wat doet u nog in uw nachtgade?
Dat ik u nu toch op deze wijze moet voorstellen aan mijn nieuwe vizier!

Subh: Een nieuwe vizier.
Welkom.
Wat is uw naam?

Korte pauze.

Al-Mansur: Spreek op, Vizier!
Mijn vrouw vraagt u iets!

Vizier: Mohammed.

Al-Mansur: Luider! Ik heb het niet verstaan!

Vizier: Mohammed.

Subh: Ah. De verlosser.

Al-Mansur: U dient mijn vrouw te gehoorzamen, zoals u mij gehoorzaamt!
Begrepen?!

De vizier knikt.

Al-Mansur: Maar zeg dan toch wat!
Wat hebben wij aan een Vizier die niet spreekt!?

Vizier: Ja, Mijnheer.

Al-Mansur: Wat, "ja mijnheer"?

Vizier: Ik heb u begrepen.

Al-Mansur: Dat begrijp ik! Maar ik ben geen Mijnheer voor u, ik ben Sahib!
De hoogste minister! "Hij aan wie de overwinning gegeven wordt!"
Dát ben ik!
Begrepen?

Vizier knikt.

Al-Mansur: Aaaaah!
Zeg ja, zeg nee, maar knik niet!

Subh: Liefste, de man heeft duidelijk even de tijd nodig te acclimatiseren.

Al-Mansur: Die tijd gun ik hem niet!
Soldaten!

Subh: Liefste...

Drie andere soldaten komen op.

Al-Mansur: Draai 'm de tong uit bij leven en hak dan z'n lelijke kop af!
Korte pauze.
En doe dat met z'n hele gezin.
Met z'n hele familie.
En met z'n bureu. Met alle mensen uit zijn straat!
Schiet op!
Wegwezen!

Soldaten af met vizier.
Korte pauze.

21.

Al-Mansur: Hou me vast.
De dag is vervelend begonnen.

Subh: Hoe staat het met de voorbereidingen voor het maandfeest?

Al-Mansur: Naar ik aanneem goed, maar dat kunt u toch beter aan uw slavinnen vragen.
Waar is Nu'm?

Subh: Ik heb haar nog niet gezien.

Al-Mansur: Bent u nog tevreden over haar?

Subh: Waarom vraagt u dat?

Al-Mansur: Brengt zij niet teveel tijd door met andere zaken, dan u te dienen?

Subh: Oh nee.
Het is volstrekt onnodig om haar continu aan mijn zijde te hebben.
Ik loop wel naar haar toe als ik haar nodig heb.

Al-Mansur: U loopt naar háár toe?
...
Gaat het wel goed met u?

Subh: Uitstekend.
...

Zouden wij het ophangen van de soldaten niet staken, mijn liefste?
De boodschap zal nu toch wel overgekomen zijn?

Al-Mansur: Ik heb besloten er drie te sparen.
Zij kunnen zich aan sluiten bij het nieuwe leger.
Kofi is al terug zag ik, de brave neger. De verse soldaten zullen hier nu spoedig zijn.

Korte pauze.

Al-Mansur: Misschien is het de kleur van uw nachtgade, die u zo bleek maakt.

Subh: Maakt u zich geen zorgen, ik trek onmiddellijk iets anders aan.

Al-Mansur: Doet u dat.
Stilte.
Ik houd van u, Subh.

Korte pauze.

Al-Mansur: Dan ga ik nu. Er is een ministerraad.

Subh: Gaat u vooral.
Zorg voor dit land.

Al-Mansur: Er is nogal wat onenigheid.

Subh: Dan zorgt u dat dat bijgelegd wordt!

Korte pauze.

Al-Mansur: Wat is er met u?

Subh: Niets.
Gaat u nu.

Korte pauze.

Al-Mansur af.

Subh: (Tegen publiek)
Of vluchten?
Als wij hier toch verloren zijn, waarom dan niet vluchten?
En proberen vanuit ons vluchtoord te handelen.
Wat kunnen wij nog betekenen als we dood zijn?
Wie heeft daar iets aan?
Wij kunnen een nieuw bestaan opbouwen. En zo ons land helpen.
Wat zegt u daarvan?
...
Maar waar naartoe?
Wij worden door Christenen omringd.

Zouden zij ons liefdevol ontvangen?
De dichter, Ibn Hazm...
Hij moet met ons mee. Wij drieën.
U, de dichter en ik.
Als wij samen zijn, dan redden wij ons.
Desnoods leven wij in een grot, maar met z'n drieën redden we ons.
Ik moet hem spreken.
Waar is Nu'm, bij Allah!

Subh af.

22.

Muzikant komt op.

Muzikant: Khalief. (buigt)

*Hij installeert zijn instrumenten, stemt ze en gaat af.
Subh en Nu'm op.*

Subh: Nu'm?
Kijk mij eens aan.
Nu'm!

Nu'm: Ja, mevrouw.

Subh: Uitslapen is geen recht waarop een slavin zich kan beroepen.
Begrijp je dat?

Nu'm: Ja, mevrouw.

Subh: Als ik aanklop, doe je meteen open.
Is dat duidelijk?

Nu'm: Ja, mevrouw.
Ik zou willen dat ik u kon vertrouwen...

Subh: Je kunt mij vertrouwen, daarom heb ik je nog niet laten onthoofden.

Nu'm: U in vertrouwen kon nemen...

Subh: Wat bazel je? Ik moet je spreken.
De dichter, wanneer wordt hij verwacht?

Nu'm: Hij zal er vanmiddag zijn, tijdens het maandfeest, mevrouw.
Hij is tenslotte uw gast.

Subh: Ren naar zijn huis en zeg hem dat hij extra kleding dient mee te nemen en proviand.

Nu'm: Extra kleding en proviand? Voor het maandfeest?

Subh: Ja.
En kijk me niet zo aan, zo luidt nu eenmaal de opdracht.

Nu'm: Ik kan niet rennen, mevrouw, dat weet u. Ik heb de benen er niet voor.

Subh: Nu'm...

Nu'm: Ik regel voor u een ontmoeting, maar naar zijn huis rennen doe ik niet.

Subh: Nu'm!

Nu'm: Ik doe het niet! Ik doe het niet! Ik doe het niet!!
Onthoofdt u mij maar.

Subh: Wat zeg je nu, Nu'm?
Ik wil jou niet onthoofden!
Jij bent zowaar de enige aan dit hof die ik vertrouw!

Nu'm: Maar ik ben slecht!
Ik ben het niet waard uw slavin te zijn!
Onthoofd mij. Alstublieft, onthoofd mij!

Subh: Ik zal Kofi roepen, hij rent wel.
Kofi!
Je hoeft niet te rennen, Nu'm. Het is al goed. Je hoeft niet te rennen.

Nu'm: Ik wou dat ik u in vertrouwen kon nemen...

Subh: Kofi!!
(tegen Nu'm) Stil maar, Nu'm.
Kofi!!!

Kofi komt oprennen.

Kofi: Ik heb nog niets verklapt, mevrouw!

Subh: Heel goed, Kofi.
Luister, als ik je roep, probeer dan wat sneller te reageren.
Zou dat mogelijk zijn, Kofi?
Ligt dat binnen je mogelijkheden?

Kofi: Ik zal het proberen, mevrouw.

Subh: Dan kun je nu direct beginnen.
Je rent, zo hard als je kunt, naar het huis van de dichter.
Je laat hem weten dat hij extra kleding en proviand dient mee te nemen, als hij naar het maandfeest komt.
Het heeft haast, wie weet is hij al onderweg hierheen.

Kofi: Extra kleding en proviand?

Subh: Ja!
En rennen nu! Rennen! Rennen! Rennen!

Kofi rent af.

Subh: Zo.
En jij frist je nu wat op.
Zo wens ik mijn Nu'm niet te zien.

Nu'm: Ik hou van u, Subh.

Korte pauze.

Subh: Van jou hoor ik dat graag.
Naar je kamer nu.

Nu'm af.

Subh: (tegen publiek)
Zullen wij Nu'm ook meenemen?
Of zijn wij dan met teveel?
...
Eerst extra kleding en proviand.
Ook voor u. Ik leg wat voor u klaar.
Als de tijd rijp is, geef ik u een teken.
En dan rennen, mijn zoon.
U staat rustig op, maar zodra wij buiten deze muren zijn, gaat u rennen.
Ik ren met u mee. En de dichter.
Zolang wij samen zijn, redden we ons.

Subh af.

23.

De zaal wordt klaar gemaakt voor het feest. Tafels met eten, fruit en wijn. Kussens en kleden worden neergelegd, bloemen worden uitgestrooid. Er worden bosjes rozemarijn verspreid. Ibn Hazm komt op.

Ibn Hazm: (tegen publiek) Goedemorgen Khalief, of is het al middag?
Er wordt druk voor u gewerkt, zie ik.
Heeft u goed geslapen, Khalief?
Ik niet. Ik heb over u nagedacht.
De gedachte aan u heeft zich in mijn hoofd vastgebeten, omdat ik u wíl begrijpen.
Ik mag u.
U bent te intelligent om geen redenen te hebben voor uw houding.
In de stad doen de geruchten de ronde, dat de Christenen komen.
Heeft u die ook gehoord?
Wat gaat u nu doen?

Laat u de geschiedenis zich bloedig voltrekken, of grijpt u in?
 U bent daar toe bij machte.
 Is er iets in u dat denkt, ik zóu een poging kunnen wagen om de Christenen tot staan te brengen?
 Ik zóu met mijn elf jaren, wellicht met een delegatie, de Christenen tegemoet kunnen gaan.
 Is er iets in u, dat zoekt naar een oplossing? Dat verder denkt dan aan het redden van het eigen, vege lijf?
 Want daar bent u nu toch mee bezig? U verschuilt zich toch slechts op uw troon en zwijgt, in de hoop dat alle ellende overwaait en dat u over het hoofd wordt gezien.
 Ik begrijp het wel, u bent jong, wij mogen misschien niets van u verwachten, maar u zou ook een held kunnen zijn. U kunt de woorden die u hebt geleerd gebruiken om te praten! met mensen die u als uw vijand beschouwt! U kunt uw geest gebruiken om te zoeken naar manieren, waardoor de geschiedenis nu eens niet in bloed verdrinkt!
 Of ben ik naïef?
 Ben ik een roepende in de woestijn en worden mijn woorden voor niets uitgesproken?
 Misschien.
 Waarschijnlijk is alles wat ik zeg, alles wat ik ooit gezegd heb, volkomen onzinnig. Maar mijn woorden laten zich niet bedwingen.
 Ik ga straks, als u niet met mij meegaat, op de stadsmuren staan en terwijl de Christenen naderen, zal ik schreeuwen. Ze zullen mijn hoofd afhakken, maar mijn mond zal blijven schreeuwen. En het zal nog schreeuwen over honderd jaar, over achthonderd jaar, over tweeduizend jaar. Het afhakken van dit hoofd zal geen zin hebben. Het zal een onzinnige daad zijn geweest.

24.

Al-Mansur op met nieuwe vizier.

Al-Mansur: (tegen publiek) Dag Khalief!
 Heer Ibn Hazm.
 Staat u weer gedachten uit te wisselen met uw vriendje?
 (tegen publiek) Mijn Khalief, mag ik u voorstellen aan mijn nieuwste vizier!
 Een uitstekende aanwinst voor dit hof.
 Is op de hoogte van alle laatste ontwikkelingen op het gebied van oorlogsvoering en het aanleggen van wapenarsenalen.
 Hij kent de in's en out's van het Christelijke leger doordat hij daar jaren als spion heeft gewerkt. Kortom, wij mogen in onze handjes wrijven!
 Met behulp van deze vizier zullen wij in staat zijn de Christenen systematisch uit te roeien en ons zo te ontdoen van een grote last!
 (tegen Vizier) Welkom!
 U valt met uw neus in de boter, het maandfeest kan nu ieder moment beginnen.
 Een uitgelezen kans al mijn onderdanen te ontmoeten.

Ibn hazm: Bent u ervan op de hoogte, Sahib, dat het niet lang meer zal duren voor de Christenen zullen aanvallen?

Al-Mansur: Had ik u iets gevraagd?!

Ibn Hazm: Nee, maar mijn mond spreekt nu eenmaal.

Al-Mansur: Dan zou ik uw mond vragen op haar tellen te passen. Zij kan namelijk gesnoerd worden.

Vizier: Vergeeft u mij, Sahib. Maar wat de Heer...

Ibn Hazm: Ibn Hazm.

Vizier: ...Ibn Hazm hier oppert is zeker niet onbelangrijk. Is het wellicht een idee, Sahib, om het maandfeest af te lasten, zodat wij ons bezig kunnen houden met de verdediging van ons Kalifaat?

Korte pauze.

Al-Mansur: U kent elkaar?

Vizier: Nee, Sahib.

Al-Mansur: Gaat u mij beiden vertellen wat ik moet doen?

Vizier: Ik haakte slechts in op de opmerking van de heer...

Ibn Hazm: Ibn Hazm.

Vizier: ...Ibn Hazm en opperde uitsluitend een gedachte ter overweging.

Al-Mansur: Had ik u daarom gevraagd?!!

Vizier: Het lijkt mij mijn taak u bij te staan en u te attenderen op zaken van belang.

Al-Mansur: Die zaken bepaal ik nog altijd zelf, Vizier!
Geen burger hoeft mij te herinneren aan de verantwoordelijke taak die ik op mijn schouders heb genomen!
Als ik uw advies nodig heb, dan vraag ik u daarom!
Heeft u dat begrepen?!

Vizier: Ja, Sahib.

Al-Mansur: Ik ga mijn Maandfeest vieren, genieten van de schoonheid van mijn vrouw en ik zal mij, als de tijd rijp is!, buigen over de verdediging van dit Kalifaat!
Zolang de nieuwe soldaten nog niet gearriveerd zijn, kunnen wij immers niets beginnen!

Vizier: Maar wat, Sahib, is uw plan van verdediging als de Christenen eerder arriveren dan de nieuwe soldaten?!

Al-Mansur: Uw toon, Vizier, bevalt mij niet.

Vizier: Vergeef mij, ik tracht enkel...

Al-Mansur: Soldaten!!

Vizier: Inderdaad, Sahib, die nieuwe soldaten hebben wij onmiddellijk nodig! De huidige situatie vraagt om...!

Al-Mansur: Soldaten!!!!

De drie soldaten komen op.

Al-Mansur: Neem hem mee! Vierendeel hem! Stenig hem! Begraaf hem levend, verdrink hem!! Het maakt mij niet uit, als ik maar geen splinter van deze betweter terugzie!

De soldaten grijpen de vizier.

Vizier: U maakt een grote fout, Sahib!

Al-Mansur: Voer hem af!!

Vizier: Mijn leven is niet belangrijk, maar ons Kalifaat...!

Al-Mansur: Snoer hem de mond!!

Soldaat 1 geeft een vuistslag tegen de mond van de Vizier. De Vizier wordt afgevoerd.

Al-Mansur: (tegen Ibn Hazm)
Wat kijkt u?

Ibn Hazm: Zolang u mijn ogen niet uitsteekt, kijk ik.
Of moet ik mij blinddoeken als u de zaal betreedt?

Korte pauze.

Al-Mansur: Mijn vrouw zal zo direct het begin van het feest inluiden...
Naar wat ik heb vernomen, zal zij er oogverblindend mooi uitzien.
Kijkt u vooral naar haar.
Het zal voor mij genoeg reden zijn, om u persoonlijk de ogen uit te steken.

Ibn Hazm: Ik hoop voor u, dat ik u dat genoeg zal gunnen.
Als u mij nu wilt verontschuldigen?
Mijn Khalief (buigt en kijkt indringend naar publiek)

Ibn Hazm af.

25.

Al-Mansur: (tegen publiek) Dag jongen.
Hoe gaat het ermee?

...
Zag u dat net...?
Ik word gehaat.
Ik word gehaat door velen hier aan dit hof.
Ik zie het in de ogen van iedere willekeurige keukenmeid, van iedere soldaat,
van mijn ministers, zelfs in de ogen van mijn vrouw zie ik ...haat.
...
Allah heeft bepaald dat u zijn zetel hier op aarde bekleedt.
Allah heeft bepaald dat ik uw vertegenwoordiger ben, zolang u geestelijk nog
onrijp bent.
Mag ik er dan vanuit gaan dat u, als de Christenen komen, aan mijn zijde staat?
Wij strijden voor hetzelfde doel, Khalief, het behouden van uw Kalifaat.
Ik kan toch, in het heetst van de strijd, in ieder geval op u rekenen?
...
U wijst mij ook af. Ik weet het.
U bent verziend door die dichter! Hij heeft zwarte zaden in uw hoofd geplant en
ik heb het altijd al voorzien!
Waarover praat hij met u? Hij praat natuurlijk over mij.
En over mijn vrouw.
Praat hij over mijn vrouw?
Weet u misschien iets, dat ik niet weet?
Weet u iets over een verhouding wellicht, tussen uw moeder en die...die...
Waar is ze eigenlijk?
Waar blijft Subh?!
Subh!!

Al-Mansur rent af.

26.

Muzikant op.

Muzikant: (buigt) Mijn Khalief.

Hij zet feest-muziek in.

De drie soldaten komen op. Ze buigen voor het publiek en leggen geschenken voor de voeten van het publiek.

Soldaat 1: (tegen publiek)Mijn Khalief.
Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah.

*Nu'm komt op. Soldaten lopen weg. Uitwisseling van blikken.
Nu'm buigt ook voor de Khalief, legt haar geschenk neer.*

Nu'm: (tegen publiek)Mijn Khalief.
Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah.

Amir komt op.

Gaat naast haar staan, buigt en legt ook zijn geschenk neer.

Amir: (tegen Nu'm) Je kent het lied?

Nu'm: Ja.

Amir: (tegen publiek)Mijn Khalief.
Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah.
Je regelt die ontmoeting?

Nu'm: Ja.

*Ibn Hazm komt op. Amir ziet hem. Hij loopt snel naar achteren.
Ibn Hazm komt naast Nu'm staan.
Buigt en legt zijn geschenk neer. Geeft het publiek een knipoog.
Wil weglopen.*

Nu'm: "Mijn Khalief. Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah."

Ibn Hazm: Pardon?

Nu'm knikt naar het publiek.

Ibn Hazm: Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah en aangespoord door de moed van uw vader.

Nu'm: Wat zei u?

Ibn hazm: Iets dat alleen mijn vriend begrijpt.

Nu'm: Nu ik u hier zo tref...
Mijn vriend, Amir...

Ibn Hazm: Ja?

Nu'm: Hij wil u graag ontmoeten.

Ibn Hazm: Met welke reden?

Nu'm: Luistert u maar naar mijn lied.

Ibn Hazm: Uw lied?

Nu'm: Dat komt later.
En als ik u straks vraag, met mij mee te komen, verzet u zich dan niet!
Ook mijn dame, Subh, verlangt een persoonlijk gesprek met u.

Ibn Hazm: Subh?!

Nu'm: Volgens mij houdt zij van u.

Ibn Hazm: Als dat waar is...

Nu'm: Maar mijn vriend, Amir...
Wees alstublieft op uw hoede en niet al te toegevend.
Hij zal u zijn liefde aanbieden, maar hij is enkel uit op uw geld en status.
Hij was mijn vriend, maar nu ken ik hem.
Ik gaf hem een vinger en hij nam mijn hele hand.
Als u begrijpt wat ik bedoel.

Ibn Hazm: Oh werkelijk?
Dat spijt mij voor u.

Nu'm: Het was verschrikkelijk.

Ibn Hazm: Ik zal uw raad in acht nemen.
Dank u.

*Al-Mansur en Subh op.
De muziek veranderd.*

Nu'm: Oh! En heer Ibn hazm?! Kijkt u niet naar Subh!
Al-Mansur heeft maar weinig aanleiding nodig om u te laten onthoofden.

Ibn Hazm: Ik weet het.
Nogmaals dank.

*Al-Mansur en Subh lopen hand in hand naar voren met een groot geschenk.
Ze buigen diep voor de Khalief en leggen het geschenk voor de voeten van het publiek.*

Al-Mansur: (tegen publiek)Mijn Khalief.
Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah.

Subh: (tegen publiek)Mijn Khalief.
Wees ook deze maand beschermd door de grootheid van Allah.

Korte pauze.

Al-Mansur: Nou, vooruit, Subh!
Open het feest!

Subh: Ik open het feest.

Korte pauze.

Al-Mansur: Was dat het?

Subh: Ja.

Al-Mansur: Ze opent het feest!
Het feest is geopend! Dans, zing en geniet!
Olé!!

*Muzikant speelt op de sitar feestelijke muziek.
Al-Mansur en Subh dansen samen.*

27.

*Kofi komt op rennen, met een groot pak onder zijn armen. Kijkt zoekend rond.
Vindt Ibn Hazm, die met zijn ogen neergeslagen aan de kant staat, en trekt hem mee naar voren.*

Kofi: Heer!
Ik was te laat, Heer.
Vergeeft u mij.

Ibn hazm: Wie bent u, wat wilt u van mij?

Kofi: Mijn ledematen worden stram en oud, mijn voeten rennen niet meer zo hard als zij vroeger konden.

Ibn Hazm: Waar heeft u het over?

Kofi: Hier. Ik geef u een pak met extra kleren en proviand. Het zijn mijn laatste kleren, maar doet u, alstublieft, alsof het uw eigen zijn.
Ik smeed u, zeg het Subh niet! Zij zal mij laten vervangen door een duif. Ik weet het.
Ik heb het al bij veel familieleden elders zien gebeuren!
Het is verschrikkelijk!

Ibn Hazm: Stil maar, stil maar.
Vertel mij, waar dienen deze kleren en dit voedsel voor?

Kofi: Ik weet het niet, mijn Heer.
Werkelijk niet. Vergeeft u mij.

Al-Mansur: Olé!!

28.

*Het hele gezelschap stort zich in een aantal rituele dansen/uitingen om de Khalief (het publiek) te eren.
Subh en Ibn Hazm ontwijken elkaars blik, maar staan soms per ongeluk naast elkaar. Al-Mansur houdt hen goed in de gaten. Amir zoekt Ibn Hazm steeds op. Nu'm ziet alles.
Tegen het eind van dit gemeenschappelijke gedeelte, maakt Nu'm zich los uit het gezelschap en begint, op de muziek van de muzikant, een verleidelijke buikdans.
Iedereen kijkt toe.
De buikdans gaat over in het lied.*

Nu'm: (Zingt)
Ik zag hem aan de oever
van een kolkende rivier
Hoewel werelden ons scheidden
riep mijn hart: ach kom toch hier.

Zijn huid glom als een parel,
zijn haar glansd' in de zon
Mijn tranen vloeiden hevig
Als ik hem toch nad'ren kon!

Kom hier, mijn hengst,
mijn zwarte hengst
Laat mij uw rug berijden
Wij vluchten naar het avondlicht
En zullen de lust bevrijden.

Kom hier, mijn hengst,
mijn zwarte hengst
Laat mij uw roede staven
dan kunnen wij ons eensgezind
aan liefdesvochten laven

Al-Mansur: Wat is dit voor onsmakelijk lied?!

Nu'm: Bemin mij
Bemin mij
Neem mij snel
De anderen die wachten wel
Bemin mij
Bemin mij
Neem mij hard
Laat mij vergeten mijn liefdesmart

Al-Mansur: Wie is de dichter van dit lied?!

Nu'm: Als de avond weder valt
En de sterren weer gaan blinken
Dan denk ik slechts aan u, mijn schat
In uw lijf wil ik verdrinken.

Als de nacht mijn kamer vult
en mijn lakens mij verstikken
dan denk ik aan uw man'lijkheid
die ik 't liefst af wil...

Al-Mansur: (Onderbreekt) Haar hoofd eraf!!

Amir: Zing door, Nu'm!

Nu'm: Bemin mij
Bemin mij
Neem mij wild
Zodat u mijn lijflijke honger stilt
Bemin mij
Bemin mij

Kom toch hier
Ik neem u van achteren als een stier.

Al-Mansur: Soldaten!!!

Subh: Neeee!!!

Al-Mansur: Wie durft zo'n obscene lied ten gehore te brengen!
Hak haar hoofd in duizend stukken!

Subh: Mijn liefste! Nee!!!
Spaar haar, zij is slechts de boodschapper van deze tekst!!

Al-Mansur: Zij heeft zich de woorden vrijwillig eigen gemaakt!
Neem haar mee!!

De soldaten grijpen Nu'm.

Nu'm: Subh!!

Subh: Ik smeed u, niet mijn slavin!
Wat ben ik zonder haar?!

Al-Mansur: Poëzie dient de geest te verrijken.
Niet te vervuilen met ongehoorde teksten!
Voer haar af!!

Nu'm wordt afgevoerd.

Subh: Nu'm!!!

Al-Mansur: Laat u niet zo gaan, Subh. Het is feest!
En Nu'm functioneerde de laatste tijd niet naar mijn wens.

Subh: Wel naar mijn wens!

Al-Mansur: Olé!!

Hij grijpt haar vast voor een dans.

29.

Amir wenkt Ibn Hazm, naar voren.

Ibn Hazm: Wenkt u mij?

Amir: Weet u van welke hand dat Minnelied afkomstig was?

Ibn Hazm: Dat noem ik geen Minnelied.
Ik noem het een vulgaire, ziekelijke mislukking!

Amir: Ah!

Korte pauze.

Ibn Hazm: Was Nu'm niet uw vriendin?!

Amir: Nu'm?

Ibn Hazm: U blijft angstaanjagend koel onder haar lot!

Amir: Ja, zij was mijn vriendin. Maar zij heeft mijn vertrouwen zeer geschaad.
Ik gaf haar een vinger en zij nam mijn hele hand. Als u begrijpt wat ik bedoel.

Ibn Hazm: Volkomen. Ik begrijp volkomen wat u bedoelt!

Amir: Liefde laat zich niet dwingen, zeg ik altijd.

Ibn Hazm: Wat wilt u van mij?!

Amir: Ik houd van u.

Ibn Hazm: U houdt van mij.
Kennen wij elkaar dan?

Amir: U voelde toch ook de vlam die oversloeg, de eerste keer dat wij elkaar zagen?

Ibn Hazm: Mijn hart is al aan een ander verpand. Het spijt mij.

Soldaten 1 en 3 weer op.

Amir: Maar Subh houdt niet van u.
U bent een eenvoudige dichter, zij de vrouw van Al-Mansur, wat denkt u wel?

Ibn Hazm: Als u mij wilt verontschuldigen.
Uw liefde valt bij mij verkeerd.
Verexcuseert u mij.

Amir: Ibn...

Ibn hazm: Nee.

Amir: Wijs mij niet af.
Mijn hart valt in stukken, als u mij afwijst.

Ibn Hazm: Het zij zo.

Ibn Hazm gaat met zijn rug naar het dansen staan, richting publiek.

Amir wacht niet lang of hij tikt Al-Mansur op de schouder.

Al-Mansur gaat met hem af.

30.

Subh grijpt de kans aan om naar Ibn hazm te lopen, die vooraan staat.

Subh: Ibn Hazm?

Ibn Hazm: Hoogheid! Uw man?!

Subh: Al-Mansur is mijn man niet.

....

Ik hou van u.

Korte stilte.

Ibn Hazm: Ik ook van u.

Subh: Dan houd ik nog meer van u...

Ibn Hazm: En ik van u...

Subh...

Subh: Hou mij vast...

Nee!

Mijn dichter, we hebben weinig tijd.

Heeft u extra kleding en proviand bij zich?

Ibn Hazm: Eh...ja...

Subh: Heel goed.

Wacht dan op mijn teken.

Als ik u mijn teken geef, ga dan naar buiten. Passeer de stadsmuren.

Wij zullen elkaar ontmoeten buiten de stad. Bij de graftuinen. Mijn zoon zal er ook zijn.

Ibn Hazm: Waar doelt u op?

Subh: Wij zullen samen vluchten.

Ibn hazm: Vluchten? Nee!

Pauze.

Subh: Maar u houdt van mij...

Ibn Hazm: Zielsveel.

Subh: Volg mij dan.

Ik weet vanuit betrouwbare bron dat de Christenen naderen. Ze kunnen nu elk moment hier zijn!

Ibn hazm: Maar dan...ik ...

Nee, vluchten kan ik niet!

Subh: Maar als u mij niet volgt, dan ben ik verloren.
Wat ben ik nu nog zonder u?

Ibn Hazm: Houd dan mijn hand vast, als ik op de stadsmuren klim! En sta naast mij!

Subh: Op de stadsmuren klimmen?! De Christenen naderen!

Ibn Hazm: Wij zullen sterven.
Maar dat doe ik het liefst hand in hand met u.

Subh: Met jou. Alsjeblieft. Met jou.

Ibn hazm: Met jou sterven...

Subh: Maar mijn kind!
Nee!
Hij is elf. Hij heeft zijn leven nog voor zich...
Als ik hem niet in veiligheid breng, wie doet dat dan?!

Ibn hazm: Een schreeuwende Khalief, boven op de stadsmuur, hoe zou hij ons rijk beter kunnen vertegenwoordigen?!

Subh: Hij is een kind.
Dat mag je niet van hem verwachten.
Dat hoeft hij niet te doen.
Hij is geen wapenschild.

Ibn hazm: Hij is het symbool van dit Kalifaat!
Van alles wat ons lief is!

Subh: Hij is het kind van mijn hart!

Ibn Hazm: Dan bent u het misschien, die het offer moet brengen.

Subh: Niet ten koste van mijn levenslicht!

Korte pauze.

31.

Al-Mansur en Amir komen op en naderen langzaam.

Subh: U vlucht dus niet mee?

Ibn Hazm: Ik reis met u mee naar alle windstreken, in mijn hart, in mijn gedachten.
Maar vluchten kan ik niet.

Al-Mansur: Nu heb ik u.
Dank u, Amir. Nu zie ik het. Nu vallen mij de schellen van de ogen.

Het is dus waar. Al mijn dromen en voorgevoelens waren waar.

Subh: Het is niet wat u denkt.

Al-Mansur: Mijn vrouw bedriegt mij in mijn eigen huis.

Subh: Ik sprak de dichter aan over mijn zoon.

Al-Mansur: Ik verstond vluchten, mijn lief.
Vluchten.
Van wie wilt u vluchten?
Van mij soms?

Subh: Natuurlijk niet, mijn liefste. We hadden het over... een vlucht vogels die voorbijtrok.

Al-Mansur: Ik meen toch dat ik duidelijk tegen u ben geweest.

Subh: Spaar hem...

Al-Mansur: U pleit nog steeds voor hem? Is dat niet ongepast in een situatie als deze?

Subh: Spaar hem. Ik smeed het u. Ik beloof u, hem nooit meer te zullen ontmoeten.

Al-Mansur: U heeft hem dus al eerder ontmoet?!

Subh: Nee!
Slechts deze ene maal. Verder heb ik 'm altijd ontweken, zoals u mij had bevolen!

Al-Mansur: Dat betwijfel ik ten zeerste!

Subh: Spaart u hem.
Ik smeed u.
Laat hem leven.

Korte pauze.

Al-Mansur: Waarom zou ik nog naar u luisteren?

Subh: Omdat wij van elkaar houden, mijn liefste. Daarom.
Omdat wij zielsveel van elkaar houden. En omdat u mij beloofd heeft hem te laten leven!

Al-Mansur: Soldaten, breng mij een bijl.

Subh: U heeft geen bijl meer nodig, nu.
De dichter gaat naar huis en u gaat mee naar mijn kamer, liefste.
Laat mij u beminnen.

Soldaat 3 brengt hem een bijl.

Al-Mansur: Houdt u mijn vrouw vast, alstublieft.

Subh: Al-Mansur!

De soldaten nemen Subh in een houdgreep.

Al-Mansur: U kunt goed pleiten, Subh.
Maar uw verraad, vergeef ik u niet.
Hij houdt de bijl omhoog.
Heer Ibn hazm! Mag ik u uitnodigen.

Ibn Hazm: Sahib, ik smeed u, onthoofdt u mij, maar laat haar leven.

Al-Mansur: Zwijg!!!

Ibn Hazm: Allah!

Al-Mansur: Kus haar.

Ibn Hazm: Wat zegt u...?

Al-Mansur: Kus haar.
Kus haar vol op de mond.
Dat is tenslotte wat u beiden het liefste wilt...

Subh: Mijn liefste, doe dit niet...

Al-Mansur: Kus haar!!

Ibn Hazm kust Subh voorzichtig op haar mond. Op dat moment laat Al-Mansur de bijl vallen. Het hoofd van Subh rolt over de grond, het bloed spuit eruit. Het gezicht van Ibn hazm zit onder het bloed. Het lichaam van Subh wordt direct door Soldaat 1 en 3 afgevoerd. Het hoofd blijft liggen. Ibn Hazm schreeuwt en gilt en krijst.

Ibn Hazm: (tegen het publiek) Niet kijken, Khalief!
Sla uw handen voor uw ogen!! Niet kijken! Alstublieft, kijkt u niet!!

Al-Mansur: (tegen het publiek) Uw moeder was een hoer, het spijt me dat te moeten zeggen, maar aan mijn beloftes houd ik mij.

32.

Soldaat 2 komt oprennen.

Soldaat 2: Help!! Help!!! De Christenen... Je kunt hun legers over de heuvels zien aankomen. Ze zijn met duizenden!!
Red ons Sahib!! We zijn verloren!
En er is opstand uitgebroken op het plein.

De Berbers hebben wapens. Nieuwe wapens. Er komen grote vlammen uit en als je je niet bij hen aansluit, blijft er niks van je over!
Sahib! Bescherm mij!

Al-Mansur: Amir! Zadel mijn paard!
En zadel ook het uwe. Vanaf nu beschermt u mij!

Amir: Zoals u wenst, Sahib!

Amir af.

Soldaat 2: Mag ik ook mee?
Ik smeed u, Sahib, ik ben u altijd trouw geweest en ik kan vechten als een stier.

Al-Mansur: Vooruit. U ook. Maak uw paard gereed!
En schiet op! Schiet op!!

Soldaat 2 rent af.

Al-Mansur: En u? Dichter, wat gaat u doen?
Een mooi gedicht schrijven over de huidige situatie?
In mijn kamer liggen veren en inkt.
Voelt u zich vrij om daar naar hartelust gebruik van te maken, terwijl de stad om u heen instort.

Ibn Hazm: Waarom vermoordt u mij niet?

Al-Mansur: Ik houd mij aan de belofte die ik mijn vrouw, God hebbe haar ziel, gedaan heb.

Ibn Hazm: En uw belofte de Khalief te vertegenwoordigen tot zijn zestiende?
Waarom laat u niet ook een paard voor hem klaar maken?!

Al-Mansur: Hij heeft u toch?
U bent toch zo met zijn lot begaan?

Ibn Hazm: Ik ben niet in staat hem te beschermen.

Al-Mansur: Dan heeft mijn vrouw zich dus wederom in u vergist.

Ibn Hazm: De Christenen zullen hem de rest van zijn leven zoeken. Hij zal altijd op de vlucht moeten blijven.

Al-Mansur: Dan vlucht u met hem.

Ibn Hazm: Dat kan ik niet.

Korte pauze.

Al-Mansur haalt een pistool uit zijn zak.

Al-Mansur: Kent u dit?

Het is nieuw. Eén van de soldaten gaf het mij.
Een vriend, zou je kunnen zeggen.
Het werkt zeer effectief in situaties als deze.

Ibn Hazm: Sahib...

Al-Mansur: Zwijg!

*Al-Mansur schiet Ibn Hazm door z'n hoofd, eigenlijk ondanks zichzelf, een reflex.
Ibn Hazm valt dood neer, met een klein straaltje bloed uit z'n mond.*

Al-Mansur: Bij Allah!
Subh, vergeef mij, mijn liefste.
Vergeef mij...
...
Vergeef mij...

33.

Amir komt op.

Amir: De paarden zijn gereed, Sahib.
(ziet Ibn Hazm liggen)
Korte stilte.
Is hij dood?

Al-Mansur: Ja.

Amir: Hij was mijn vriend.

Al-Mansur: (herstelt zich)Hoe is de situatie buiten?

Amir: Mijn vriend is dood.

Al-Mansur: Kunnen wij de vluchtroute makkelijk bereiken?

Amir: (afwezig) Mijn vriend...

Al-Mansur: Bij Allah, Amir!
Kunnen wij de vluchtroute bereiken?!

Amir: Uw postbezorger, Kofi, heeft de route geprobeerd te nemen.
Hij is in zijn rug geschoten. Ze houden de weg in de gaten.

Al-Mansur: We zullen sneller moeten zijn dan de wind.
We hebben geen andere keus.
Maar komt u dan toch!

Korte stilte.

Amir: Wat doen we met de Khalief?

We kunnen hem niet achterlaten.

Al-Mansur: (tegen publiek)
Jawel.
Blijft u maar zitten. De Christenen vinden u vanzelf.
Ik neem mijn verantwoordelijkheid bij deze terug.
U bent rijp.
U heeft mij niet langer nodig.
(tegen Amir) Kom, mijn vriend. Kom.
...
(tegen publiek) Vaarwel.

*Amir en Al-Mansur haastten zich af.
Stilte, een verlaten toneel met het hoofd van Subh en het lichaam van Ibn Hazm.
Na enige tijd komt Al-Mansur, gehuld in reiscapen, terug.*

Al-Mansur: (tegen publiek, pakt zijn pistool, laadt het)
Vroeger, op schoot bij uw vader, toen mocht ik u graag.
Richt zijn pistool op het publiek.
De Christenen zullen u levend villen.
U bent de zoon van mijn vrouw, God hebbe haar ziel, en misschien...
houd ik van u.

*Haalt over en schiet.
Black out.*

Einde.